

Inledning

När Herren genom Johannes hälsade till församlingen i Efesus (Upp 2) fann han det mesta i församlingen vara bra. Men han såg också att den hade övergivit sin första kärlek till honom, och han manade till omvändelse.

Jag har ofta undrat hur det gick till rent konkret. Det får man inte veta. Och det skulle väl vara Andens verk när människorna vände sig till honom, och då kanske det räckte att Anden visste.

Kanske skulle Herren ge samma hälsning till oss i dag. Också hos oss finns det så mycket som är bra. En hel del kan bli bättre, men ibland klagar vi så mycket, att vi inte ser allt det fina som hela tiden finns där.

Men den första kärleken kanske ändå behöver väckas på nytt i våra hjärtan. När det behovet uppstår i ett äktenskap talar man gärna om att börja om från början. Tänk om det kunde gå i vårt kristna liv också. Om vänliga och fromma men kanske lite trötta och missmodiga kristna kunde få smittas av lite galen nyförälskelse i Herren. Går det?

Ja, visst går det. Många av oss minns den tid då Jesusrörelsen kom till Sverige. Själv minns jag G 72 då Bertil Gärtner och Levi Pethrus fann varandra, och vi vanliga gräsrotter satt tillsammans i stadens parker och sjöng bibelkörer utan att fråga efter vilken kyrka de andra tillhörde.

Jesusrörelsen blev karismatisk väckelse som övergick i en trosrörelse. Vår kunskap växte, och vi fick upptäcka saker som stod i Skriften men varit bortglömda. Det var mycket som blev effektivare. Så småningom blev det också liksom proffsigare. Då försvann den första kärleken. Det kan vara lite svårt att säga vad den andra kärleken består i, men den första har en kristusdoft som är lätt att känna igen. Just detta att alla fann varandra från samfundsledare och nedåt var ett så tydligt tecken på att Herren själv verkade.

Nu är det splittring på gång och alla lider vi av det. Kristna medier flödar över av maningar till enhet, men så lätt är det inte. Enheten är Andens frukt och inte vår. Vi kan inte skapa enhet. Vi kan bara med Andens hjälp omvändas till enhet, vilket är något helt annat.

Kärleken till Herrens person ersätts så lätt av kärleken till verksamheten, den egna fällan, de egna resultaten. Vi befäster så lätt vår splittring med olikheter i läran, och när vi gjort det, kan vi inte bara låtsas som om skillnaderna inte fanns.

När man skall börja om från början i ett äktenskap stöter man på många hinder. Makarna har många tankar om varandra som inte alltid är korrekta och sådana tankar hindrar dem. På samma sätt har vi ofta fått tankar om Herren, vilka kan vara till

hinder för en förnyad förälskelse. Teologin kan stå i vägen. Detta är väl en del av poängen med berättelsen om Kunskapens träd.

Till sin tids teologer och lagkloka sade Jesus att Gud fördöljer sig för de visa och kloka. Man kan få så mycket kunskap om Gud att man tappar kontakten med honom. Man behöver inte göra det. Paulus gjorde det inte. Men risken finns där, och den växer naturligtvis om kunskapen är bristfällig. En teologi som är mycket profilerad och inte helt korrekt är ofta det allra farligaste.

Omvänd er och bli som barn sade Jesus till de visa och kloka. Smaka på det uttrycket: en omvändelse för de omvända!

Vilken kunskap kan ha blivit oss till hinder? Här som så ofta i Guds rike är det vår styrka som är vår svaghet. Vi fick mycket undervisning om nådegåvorna under 70-talet och tidigt 80-tal, och väckelsens kunskap övergår så lätt i den tradition som till sist blir dess egen förkvävande tvångströja.

Det karismatiska budskapet

”Jag vill att ni alla skall ha kunskap om nådegåvorna”, skriver Paulus. Trots det ger oss Bibeln påfallande lite av just sådan undervisning. Man möter en uppräkningslista av ett antal gåvor, men det sägs nästan inget om hur man kommer in i deras funktion, och ofta får vi inte ens veta vad den enskilda gåvan egentligen står för. Vi har våra tankar om vad som menas med kunskapens gåva, men vi kan inte veta om Paulus tänkte det samma som vi. Gåvan står omnämnd, men det står ingenstans vad den består i och hur den fungerar.

I dag finns det ändå en mängd undervisning om nådegåvorna och Andens övernaturliga verk som inte faller en i ögonen när man läser igenom Nya testamentet. Hur kom det att bli så? Vi kan peka på två kunskapskällor som gett sina bidrag: erfarenhet och uppenbarelse.

Under de sista årtiondena har många människor undervisat om gåvornas funktion genom att helt enkelt berätta om vad de själva fått uppleva. Självklart behöver vi sådan undervisning, för om inte annat så är den mycket uppmuntrande. Men det är en riskabel väg vi beträder när vi tar vara på erfarenheter. Erfarenheterna måste prövas innan de kan användas, och detta blir tyvärr ganska sällan av.

Jag minns en vän som skulle befria en person från andemakters betryck. Han fann att om han stänkte vigvatten på den lidande människan så skrek andemakterna. Han blev mycket uppmuntrad av detta och tog det som ett bevis för vigvattnets effekt. Jag tror för min del inte att makterna skrek av förfäran, utan att de skrek för att förvilla honom. I namnet Jesus och bara där har vi frälsning säger Skriften, men min vän blev så upptagen av sitt vigvatten att han höll på att glömma namnet Jesus.

Vi vinner alltid våra erfarenheter i konfrontation med honom som är Lögnens fader, och han har en mästerlig förmåga att ge oss erfarenheter som får oss att spåra ur. Det är inte alltid han bjuder motstånd. Han kan ge oss ”resultat” genom att göra en tak-

tisk reträtt, väl vetande att vi då kommer att göra en lära av det som vi trodde låg bakom den märkliga "segern".

Det andra källflödet har kommit genom uppenbarelser. Dessa har kommit att bilda en fond av kunskap vid sidan av bibelordet. Ofta har de karaktären av tolkande och förklarande kommentarer till erfarenheter som gjorts. Just därför har de verkat vara så riktiga. De har stämt mer eller mindre väl med något bibelord och med en eller flera gjorda erfarenheter. Ödesdigert nog har man ibland förbisett, att det fanns ord i Bibeln som direkt talade mot den erhållna uppenbarelsen. Det bör det inte göra om uppenbarelsen skall vara äkta.

Erfarenheter och uppenbarelser har till sist vävts samman i en komplicerad teologi som kommit att kallas trosförkunnelse. Denna teologi är inte ny. Den store lärofadern hette Essek William Kenyon (1867-1948). Han skrev en lång rad böcker, vilka blev utgångspunkten för moderna trosförkunnare som Hagin, Copeland, Capps m fl. Trosförkunnelsen fanns alltså många decennier innan Jesusrörelsen uppstod. Men när intresset för nådegåvorna tog fart fick denna speciella teologi mer luft under vingarna.

I trosförkunnelsen ser man just den blandning av erfarenhet och uppenbarelse jag redan nämnt. Påfallande ofta saknas en ordentlig prövning. Varför det kan bli så kommer att diskuteras i kapitel 5. Eftersom trosrörelsen är en typisk "lärorörelse", där man starkt betonar kunskapens och bekännelsens roll, kan följden bli extra svår om man inte prövar det som lärs ut.

Jesusrörelsen födde enhet. Det gör däremot inte trosrörelsen. Detta behöver inte betyda att den första var sann och den senare falsk. Det finns falsk enhet. Vi varnas för att gå i ok med världens barn. Det blev många konflikter både runt Jesus och runt Paulus. I dag kan vi bara konstatera, att det som började med försoning av Guds folk övergått i besvikelse, konflikt och splittring. Därför är det extra viktigt att man granskar läran.

Ty om splittringen är från Gud skall den skilja de ljumma och ovilliga från de hängivna och överlåtna. Så har jag personligen svårt att se på dagens situation. Jag tycker mig se många hängivna kristna på båda sidor om skiljelinjen, liksom det också verkar finnas många "egotrippare" i bägge lägren.

En avgränsning

I detta sammanhang kanske jag bör förklara vad jag menar med ordet trosförkunnelse. Hans Johansson publicerade nyligen en analys av Kenyons teologi och fick den recenserad i tidningen Trons Värld (nr 13, 1989) av Krister Holmström. I recensionen ansågs det att Kenyon skulle vara lika hopplöst omodern som en SAAB tvåtaktsbil från 40-talet jämfört med en modern SAAB 9000. En granskning av Kenyons lära skulle därför enligt Holmström vara ointressant. Modern trosförkunnelse sades vara något ganska annorlunda.

Då är det märkligt att man på Livets Ord låtit översätta några av Kenyons mest radikala böcker bl a Identification till svenska. Alla elever fick dessa åtminstone fram till

1986 under löfte att inte sprida dem vidare. Inte delar man väl ut gamla tvåtaktare på Livets Ord? Visste inte Holmström att dessa böcker var kurslitteratur?

I fortsättningen vill jag definiera trosförkunnelsen som en typ av kristendom som bygger på Kenyons människosyn: att "människan är en ande som har en själ och bor i en kropp". Människans sanna natur skulle enligt Kenyon bara ligga i hennes ande medan resten inte är hon själv. Gud säger däremot till Adam: "Du är stoft, och till stoft skall du åter bli." (1 Mos 3:19).

Eftersom grundvalen är falsk men ändå omistlig för alla trosförkunnare måste den byggnad som ställs ovanpå bli riskabel även om olika förkunnare ställer upp lite olika hus. Kenyons teologi visar med särskild tydlighet hur långt man kan komma både från Bibeln och verkligheten med hans utgångspunkt.

Holmström avvisar Kenyons tanke om att vi i vår ande skulle bli som Gud genom pånyttfödelsen. Den tanken skulle vara ett exempel på hur omodern Kenyon skulle vara. Ändå har precis detta budskap framförts på Livets Ord av Bobbie-Jean Merck. Och jag har i min ägo en inspelning med Carl-Gustav Severin (Umeå 21/4 1987), där predikanten ropar ut: "Jag är gud".

Det är därför helt motiverat med en analys av Kenyons lärosystem. Han är inte alls omodern eller ointressant. Varje läsare får själv bedöma om resultatet i denna bok saknar anknytning till nutida trosförkunnelse eller ej. I görligaste mån vill jag bygga upp analysen från Kenyons egen utgångspunkt och visa vad den leder till.

De flesta ser i dag Kenneth Hagin som trosrörelsens upphovsman, och det är sant att han för vår generation är det dominerande namnet. Själv hävdar han, att han fått sitt budskap direkt av den helige Ande, och han erkänner sitt beroende av Kenyon bara i förordet till Namnet Jesus. I boken *A different gospel* visar D R McConnell att det finns många direkta avskrifter av Kenyons verk i andra böcker av Hagin utan att källan angivits. Därför granskar vi själva källan när vi går till Kenyons teologi.

Vårt första mål är att röja bort de felaktigheter som blandats in i dagens karismatiska undervisning. När vi gjort det skall vi gå till Bibelns texter och försöka finna infallsvinklar som kan ge ett fulltonigare budskap om Andens nådegåvor.

Om inget annat anges är citat från Nya testamentet tagna ur Bo Giertz' översättning.

Kap 1

Egna erfarenheter

Livet skiljer sig ju ofta från skolan på den punkten att provet kommer först och teorektionerna sedan, när det visade sig, att man inte klarade provet. Så var det för mig i kontakten med trosförkunnelsen.

Första gången som jag på allvar mötte trosförkunnelsen var på en konferens i Jönköping sommaren 1982. Jag hade åkt dit utan att veta vad jag gav mig in i. Man ville ju hålla sig orienterad. Första dagens kväll ringde jag hem till min hustru och sade: ”Detta är rena dårhuset. Jag kommer hem i morgon.” Marianne tyckte att om jag redan hade betalat, så kunde jag ju lika gärna stanna kvar och se lite mer vad det handlade om. Därför stannade jag tiden ut.

Andra dagens förmiddag kom det ”profetiska” budskap, som vände upp och ner på hela min bedömning: ”Så säger Herren: ‘Jag vill inte att ni skall vara kritiska mot mina tjänare profeterna, som jag har kallat till er hjälp....’” Jag kände mig totalt träffad och jag minns att många andra gjorde det samma. Jovisst, så var det naturligtvis: jag var kritisk och kanske t o m avundsjuk. Snabbt lade jag locket på alla de inre varningssignalerna i min ande. Jag öppnade mig på vid gavel och lät mig påverkas.

När jag kom hem tyckte Marianne att jag blivit personlighetsförändrad på de få dagar jag varit borta. Jag var entusiastisk men hård. Senare när vi kunde tala fritt om det hela sade hon att hon tyckte sämre om honom som kom hem än hon tyckt om honom som for dit. Hon upplevde mig som oåtkomlig och jag började direkt att lite från ovan tala om för henne hur hon skulle bygga upp en tro på vissa områden av sitt liv...

Jag hade vid den tiden redan börjat ägna mycket tid åt bibelundervisning och slog fast, att det i mitt predikande alltid skulle finnas ett ”före” och ett ”efter Jönköping”. Så blev det också, men på ett helt annat sätt än jag då tänkte mig.

Trons Väg

I februari 1983 kom en nära vän med tanken, att vi skulle starta en bibelskola. Han hade varit i USA och sett ett antal trosförsamlingar, och han hade dessutom kontakt med en man som ville ge den sortens undervisning, om vi startade en skola. Ville jag vara med? När jag bad och lyssnade fick jag bara en tanke som jag kunde se som Guds tilltal: ”Du får inte öppna eget. Du skall ha goda kontakter med församlingarna på den plats där ni är.” Jag tog det som ett klartecken.

Här är inte platsen att i detalj redogöra för alla händelser på skolan. Det mesta hör hemma i glömskans hav och skall få vila i ostörd ro. Några förhållanden vill jag ändå

lyfta fram, eftersom jag har sett liknande ting i många andra sammanhang där trosförkunnelsen tagits emot.

Våndans tid

För min del blev dessa år fyllda av vanda. Jag såg hur många elever påverkades till det sämre. Somliga blev hårda och fanatiska. Andra blev bara som skuggor av sig själva. Alla blev inte hårda eller mådde dåligt, utan många föreföll att växa andligen på ett sunt vis. Men "snedtändningarna" oroade mig ändå, och de ökade i antal ju mer trosförkunnelsen kom att dominera. De som blev deprimerade kom jag snart nog i kontakt med, eftersom jag var ansvarig för skolans själavård. Självt kände jag också ett svårbestämt obehag utan att riktigt förstå varför.

Bakom kulisserna rådde från första början en permanent maktkamp. Starka krafter – även bland eleverna – var hela tiden i rörelse för att vi enbart skulle förkunna "tro". Lika starka krafter ville också göra om skolan, som hade goda kontakter med församlingarna, till en ny församling med ett enväldigt ledarskap. Självt strävade jag hela tiden efter att vi skulle invänta att Anden gjorde oss eniga innan vi handlade. Mot detta utövades tidvis en stark press på att en skulle utses till ledare, och vi andra skulle underordna oss.

Det profeterades mycket i skolans styrelse, på lektioner, på raster, i korridorer, ja – överallt. Budskapen hade stort inflytande på atmosfären men prövades ändå aldrig. En del profetior hade en klart hotfull karaktär. De två och ett halvt år som jag deltog i arbetet med skolan, minns jag redan av denna anledning som de längsta och mest ångestmättade åren i mitt liv. Det tar tid innan man vågar och orkar bestämma sig för att det mesta av en hel flod av profetiska budskap kan flyta fram ur falska källor.

Jag kom därför in i en allt svårare brottningskamp med frågan var all hårdhet kom ifrån. Hur kunde kärlekens budskap göra, att en del verkade sväva högt uppe i det blå av entusiasm, samtidigt som de miste all sans, måtta och ödmjukhet och slutade att lyssna? Varför såg andra i stället ut att må dåligt?

Det blev för mig en tid av intensivt bibelläsande och bedjande. Så småningom klarade sikten. Då började jag tala med skolans styrelse om att vi måste granska vårt budskap. Så när som på någon enda av dem förstod ingen riktigt vad jag talade om. De var mina vänner, och de flesta har jag fortfarande kontakt med och räknar som vänner. Men när de inte förstod vad jag talade om lämnade jag skolan.

Jag minns fortfarande hur glad jag kände mig den dagen då jag upplevde Guds sanktion till att säga upp mig. Just när detta hände ledde jag skolans lovsång. Flera personer kom fram efteråt och talade om vilken härlig "smörjelse" det hade varit i sången just den morgonen. Undra på det!

Många elever som fått ångest av undervisningen drog en suck av lättnad, när jag lite senare meddelade mitt beslut och motiv till det. De vågade nu söka själavård för första gången.

Man lever som man lär

Min första spontana reaktion på trosförkunnelsen var klart avvisande. Genom en "profetia" tystades den, och jag blev i stället mycket intresserad. Det som sedan hände tvingade mig steg för steg att inse att mitt första intryck varit riktigt.

Jag förstod då också att det inte bara handlade om att vissa förkunnare hanterade ett riktigt budskap på ett ovisligt sätt. Det fanns i stället flera grundläggande fel i budskapet, som skapade de effekter som man ser överallt där denna förkunnelse drar fram – främst splittring. Dessa fel ser små och oskyldiga ut, och man kan lätt tycka att det blir ett löjligt sysslande med strunt när man skall analysera dem. Men så är det inte. Om du skulle få en oäkta hundralapp i din hand så ser den kanske i stort sett ut som en riktigt. Oftast är det bara en rad detaljer som visar att den är falsk.

Både på skolan och i andra sammanhang mötte jag under dessa år många entusiastiska trosmänniskor. Jag såg tidigt, att när det blev problem med dem, så var det för att de levde som de lärde. Det lönade sig inte att förmana dem ens vid uppenbar självsvåldighet. Då fick man bara valda delar av den nya läran till svar. Det kunde sluta med att man själv fick en förmaning att "stå på Ordet".

Därmed vill jag inte säga, att alla i denna rörelse automatiskt blir självsvåldiga. Det intressanta är att man kan bli det utan att krocka med läran. De som blir det är oftast de som driver lärofrågan hårdast.

Det var alltså inte bara tillämpningen som var fel utan främst själva läran. Många är påverkade av Kenyon, men det är mycket få i Sverige som läst en enda bok från hans hand. Kenyons efterföljare har ofta mildrat hans utmanande påståenden utan att för den skull frånga hans tankegångar. Man ligger t ex lite lågt med Kenyons tanke (se kap 2), att vi blir jämlika med Gud genom pånyttfödelsen. Man talar hellre om den troendes "andliga potential". Om vi inte granskar läran nu, kommer den här teologin antagligen att tas fram senare när vi vant oss.

Sammanfattning

Trosförkunnelsen leder lätt till att de människor som omfattar den blir avskärmade från andra människor. Somliga blir det i ett tillstånd av uppblåsthet, medan andras avskärmning har utseende av uppgivenhet, kramp och depression. I båda fallen har människan tagit skada även om det förra tillståndet känns mycket bra – nästan knarkartat bra – för den det gäller. Man har i vilket fall upphört att vara lämpad för en gemenskap som bygger på ömsesidigt lyssnande.

De som skadas mest i endera riktningen, är de som tar läran på största allvar. Felet sitter inte enbart i tillämpningen av den. Det finns i själva teologin. Även människor som från början är helt sunda och balanserade kan förändras och t o m bli allvarligt psykiskt sjuka om de tar läran på blodigt allvar. Det gör inte alla. Många avnjuter mötesatmosfären utan att lägga så stor vikt vid läran. De kan bli uppiggade och må bra. Men det borde inte vara så att man måste ta förkunnelsen med en stor nypa salt för att kunna överleva.

Kap 2

Född på nytt

Kenjons förkunnelse utgår från ett ord av Paulus om pånyttfödelsen. I 2 Kor 5: 17 heter det:

“Alltså: är någon i Kristus, så är han en ny skapelse. Det gamla är förgånget. Se, något nytt har kommit.”

Radikaliteten i denna text är mycket viktig för Kenyon. När vi kom till tro blev vi tydligen totalt förvandlade. Hur kan det komma sig att den förvandlingen inte syns mer än den gör?

Kenyon jämför med det som hände i syndafallet. Adam fick varningen att han skulle komma att dö om han åt av det förbjudna trädet. Och visst dog han till sist, men vi hade kanske väntat att han genast skulle fallit ihop som om frukten hade innehållit cyankalium. Men något hände ändå direkt, för han började skämmas för sin nakenhet. Det hade han ju inte gjort förut. Och han gömde sig för Gud. Alltså dog han, och ändå såg det ut som om han levde.

Kenjons förklaring till allt detta har med människans ande att göra. Han utgår från ordet i 1 Tess 5:23, där det talas om ande, själ och kropp. Dessa tycks vara människans “beståndsdelar”. Och Kenyon gör nu ett obevisat påstående som blir grunden för hela trosförkunnelsen. Han säger att “människan är en ande som har en själ och bor i en kropp”. Detta betyder att det bara skulle vara människans ande som utgör själva människan. Resten blir då något hon har eller bor i, men det är inte hon själv lika lite som hennes kläder.

Kenjons tanke är att Gud är Ande och människan är skapad till att vara hans avbild. Då måste människans egentliga natur också vara ande. Men så står det inte i Bibeln, utan detta är Kenjons egna funderingar.

Andligen död

I syndafallet dog Adam precis som Gud hade sagt, men han dog andligen menar Kenyon. Och detta är fullt logiskt om människan inte är mer än ande till sin verkliga natur. Själen och kroppen fanns kvar även efteråt, men de är inte människans verkliga natur. De blev dödliga därför att anden var död. Men detta visade sig först senare.

På samma sätt fast tvärtom sägs det nu vara vid pånyttfödelsen. Då blir människans ande levande igen. Eftersom hon egentligen bara är ande så är hon nu totalt åter-

ställd. Varför kroppen fortfarande är dödlig när hela människan är återupprättad, framgår inte klart av Kenyons undervisning.

I Guds klass

I långa stycken kan nog de flesta kristna hänga med även om man kanske känner sig lite undrande inför tanken att själen och kroppen inte skulle höra till vårt verkliga jag. Men Kenyon går vidare genom att beskriva människans ande för att förklara syndafallet och pånyttfödelsen.

Då säger han att Adam före fallet var "i Guds klass" ("the same class as God"). En del av Kenyons efterföljare säger därför att Adam var skapelsens gud - visserligen med litet g men ändå. I sin ande var Adam perfekt och fullkomligt rättfärdig - enligt Kenyon. Han var en övermänniska ("superman"), och han hade absolut auktoritet över allt skapat.

Kenyon talar i lite dunkla ordalag, när han skall förklara varför djävulen fick makten efter Adam. Syndafallet kallas oftast för "högförräderi". Adam hade makten över skapelsen, men han gav den till djävulen. Adam skulle vara denna världens furste, men nu blev djävulen det i stället. Synden bestod i att Adam skulle råda över ormen, och trots det tog han råd av ormen. Då var det ormen som rådde, och detta beskriver Kenyon som en sorts tillbedjan. Adam skulle lyssnat till Gud och inte till någon annan.

I sin ande hade Adam hela rättfärdigheten - allt som behövdes för att sköta skapelsen. Nu gjorde han det misstaget att inte lyssna till sin ande utan lyssnade i stället till ett råd som kom in genom öronen. Men öronen är inte Adam. De är inte en del av Guds avbild. Den vägen kan alla sorters bedrägerier komma in.

Som vi skall se senare talar Kenyon mycket nedsättande om det han kallar sinneskunskap. Människan är enligt honom skapad till att hämta all väsentlig information från sin ande (= uppenbarelseskunskap). Allt som går inifrån och ut är bra men det som går utifrån och in är suspekt eller farligt. Vi möter här en del av förklaringen till att trosundervisning lätt skapar självrådighet (= inifrån och ut) och tar ifrån människan hennes förmåga att lyssna till andra människor (= utifrån och in).

Guds natur förlorad

Jämlikheten med Gud gick förlorad när Adam lyssnade till djävulens råd i stället för att handla utifrån sin rättfärdiga och fullkomliga ande. I sin rättfärdighet behövde han inga råd. Ändå lät han sig ledas av den som han skulle råda över. Då kom Adam att underordna sig djävulen och miste allt det fina han förut haft i sin ande. I stället fick han Satans natur i sin ande. Han blev en syndare. När han handlade efter sinneskunskap i stället för uppenbarelseskunskap begick han högförräderi.

Följden blev enligt Kenyon att Adam nu inte längre hade något annat än sinneskunskap att gå efter. Uppenbarelseskunskap leder till tro och sinneskunskap till fruktan. Tro leder till rättfärdighet och fruktan till synd, säger Kenyon. Adam började nu en

bedrövlig vandring. Han hade fått Satans natur i sin ande, och han vandrade inte i tro utan i det tvivel och den fruktan som sinneskunskapen alltid alstrar och som är trons fiende.

Adam född på nytt

Kenyons tanke är nu att Jesu frälsning har återställt hela det ursprungliga tillståndet. Vi är nu perfekt rättfärdiga i vår ande - som är vårt verkliga jag. Vi är därför åter "i Guds klass". Lärjungar till Kenyon säger ibland rent ut att vi är gudar - om än med litet g. Därför har vi nu fått tillbaka den oinskränkta auktoriteten över skapelsen - och inte minst över demonerna. Om vi sätter dessa på plats så blir allt bra igen, sägs det.

Därför gäller det nu att inte göra om Adams misstag. Vi skall vandra i tro och inte i fruktan. Vi skall leva av uppenbarelse och inte av sinnesintryck. Allt skall gå inifrån och ut. Motsatsen skapar fruktan och berövar oss vår rättfärdighet.

Över vår rättfärdiga ande har djävulen inget inflytande, men han försöker hela tiden få en ingång genom det som tillhör världen och som inte är vårt verkliga jag: kroppen och själen. Därför gäller det att inte lyssna - annat än till legitimerade trosförkunnare. Det gäller att aldrig låta några sinnesintryck ge upphov till tankar som kan sätta "uppenbarelsen" i fråga.

I praktiken blir det därför så att om man inte lyssnar till en trosförkunnare är man kritisk. Lyssnar man till andra röster släpper man in djävulen. I båda fallen har man sig själv att skylla när det sedan går galet - för det anses det som självklart att det gör.

Är detta sant?

När vi nu skall börja granska detta som är grunden för trosförkunnelsen, så hittar vi en märklig blandning av insikt och fantasi. Slutprodukten blir emellertid mest färgad av det senare, och följderna blir därför katastrofala trots att det finns mycket som är riktigt.

Låt oss börja med synen på människan. Är hon bara ande? Är endast anden hennes verkliga jag? Vi lyssnar till två citat från Paulus:

"Må nu Gud själv, han som är fridens Gud, helga er till hela er varelse och bevara er välbehållna och oförvitliga till ande, själ och kropp vid vår Herres Jesu Kristi återkomst" (1 Tess 5:23).

"Och profeternas andar underordnar sig profeterna" (1 Kor 14:32).

Det blir lite krystat att läsa det första citatet utan att komma fram till att hela vår varelse måste innefatta även kroppen och själen.

Det andra citatet visar klart att Kenyon har fel i själva sin utgångspunkt. Profeten har till uppgift att hålla ordning på sin egen ande. Då kan det ju inte vara profetens ande som är den "verkliga" profeten. I så fall blir den versen rent nonsens. Dessutom är

profetens ande tydligen inte mer perfekt än att profeten måste styra den. Hade Kenyon skrivit den här versen skulle det ha stått att profeterna alltid är identiska med profeternas ande.

Även det första av de två citaten slår hål på Kenyons tes om att den pånyttfödda människan skulle vara fullkomligt rättfärdig i sin ande. För om hon var det - varför skulle då Paulus önska att kristna människor fick helgelse i sin ande? Skulle han inte hellre skrivit att den redan rättfärdiga anden skulle helga själen och kroppen?

Tycker du att detta är för magert som bevis, så läs noga igenom 1 Kor 15:42-50. Där sägs att den förste Adam var från jorden, medan den andre Adam (Kristus) blev en ande som ger liv. Texten har många infallsvinklar, men den jag är ute efter här talar om att den förste Adams viktigaste del inte var hans ande utan hans fysiska gestalt.

Two steps

Låt oss lämna Kenyon ett ögonblick och se på några grundläggande drag i Bibelns undervisning om pånyttfödelsen.

Det hebreiska uttryck som vi översätter med "att dö" betyder inte bara att upphöra att finnas till utan kan lika gärna översättas med "att skiljas (från någon)". Adam kom genom syndafallet att skiljas från Gud som är Livet och som är den ende som "äger liv i sig själv" (Joh 5:26).

När Adam skildes från Gud, så var det inte bara hans ande som förlorade kontakten. Han kunde inte längre se Gud eller röra vid honom. Hela skapelsen förlorade den direkta kontakten på samma vis. Därmed började den tid då "hela skapelsen samfällt suckar och vändas som i barnsnöd" (Rom 8:22). Den tiden skall inte ta slut förrän Jesus återvänder och vi får se honom sådan han är (1 Joh 3:1-2), ty när vi ser honom med våra fysiska ögon så blir hans liv i oss fullkomnat, inte förr.

Därför uppfattas i Skriften de dödas uppståndelse och deras ögonkontakt med Jesus som ett andra steg i pånyttfödelsen. Om den dagen säger Jesus:

"När världen föds på nytt och Människosonen sätter sig på sin härlighets tron..." (Matt 19:28)

Den pånyttfödelse som vi nu har upplevt är en andens nyfödelse. Det heter om den kristne:

"Men den som håller sig till Herren blir en ande med honom" (1 Kor 6:17).

I samma brev stryker Paulus ändå under att denna vår återförening med Herren är alltför ofullständig och otillräcklig för att hans påverkan på oss skall leda till full rättfärdighet, vishet eller kraft, inte ens i vår ande. Det heter i 1 Kor 13:12:

"Nu ser vi en dunkel bild i en spegel. Då skall vi se ansikte mot ansikte."

Anden är återförenad med Gud, men kroppen och själen är det inte. Av denna anledning är vår kunskap ett styckverk liksom alla de andra nådegåvorna. Det som skall bli fullkomligt när vi ser Kristus ansikte mot ansikte är ännu inte fullbordat i våra liv. På

korset är det fullbordat och vi har en gudskontakt i vår ande. Och det är en underbar början, men det är ändå bara början.

Jesus som född på nytt

På några ställen i Nya testamentet talas det om Jesu uppståndelse som en pånyttfödelse. I Kol 1:18 heter det:

“Han är begynnelsen, den förstfödde från de döda.. ”

Denna födelse motsvarar i våra liv de dödas uppståndelse. När Kenyon talar om att Jesus föddes på nytt, syftar han inte på Jesu fysiska uppståndelse från de döda utan han talar om att Jesus som “hade Satans natur” återfick “Guds natur”.

Kenyon återkommer därför ofta till tanken att Jesus föddes på nytt till full konunglig värdighet, och han menar att när vi föds på nytt så tar vi emot samma auktoritet som han har i himlen. Men så är det inte ännu. Vi får vänta till de dödas uppståndelse för att se vilken auktoritet som då skall bli vår. Här och nu kan han utöva sin auktoritet genom oss, men det är en annan sak.

Genom död till liv

Det förgängliga kan inte ärva oförgänglighet skriver Paulus (1 Kor 15:50). Det betyder att det som skall födas på nytt måste ha dött innan det kan få nytt liv. Så är det med den troendes ande. Gud bor i helighet i höjden, skriver Jesaja (Jes 57:15) men också hos den som är förkrossad och har en ödmjuk ande. Först vid de dödas uppståndelse finns förutsättningen för kroppens och själens pånyttfödelse. Därför dör vi till kroppen trots att vi blivit gjorda levande till anden. Ty kroppen är lika mycket en del av vår varelse som anden.

Olika lära om helgelsen

Eftersom vi återförenas med Gud i två steg skriver Johannes att vi är Guds barn redan nu. Ändå är det inte uppenbart vad vi kommer att bli. Det visar sig först när Jesus uppenbarar sig så att vi ser honom sådan han är (1 Joh 3:1-2).

Detta betyder att Kenyon har fel när han menar att vi redan är framme och skarpt kritiserar kyrkan för dess sätt att förkunna helgelse. Enligt Kenyon är det bara anden som är människan, och kyrkans uppgift är att förkunna att den troende redan är fullkomligt rättfärdig i sin ande. Helgelse består enligt honom i att man “inser vem man är i Kristus” och tar i bruk den auktoritet över demonerna som skall bryta deras makt.

Kyrkan har däremot i alla tider sagt att den frälsta människan mår väl av att allt djupare se sin hjälplöshet mot synden om hon bara samtidigt ser Kristi godhet och rättfärdighet. Att vi i dag möter mycket självfördömelse beror inte på att vi har för mycket syndakännedom - som Kenyon faktiskt påstår - utan på att vi inte känner Guds nåd i Kristus.

I avvaktan på den dag då vi ser Kristus och hans rättfärdighet därför tar full gestalt i oss, så får vi leva i den trygghet som det innebär att räknas som rättfärdig. Vi är med i den skara som skall förvandlas när tiden är inne. Den förvandlingen hänger inte på hur väl vi har lyckats med helgelsen eller vittnandet här och nu. Men av kärlek till Jesus vill vi ändå söka oss så nära honom det går redan här i tiden för att få en så stark försmak som möjligt.

Allt detta betyder att den frälsta människan här och nu är "på samma gång rättfärdig och syndare" för att använda ett uttryck hos Luther. Detta förnekas dock blankt av Kenyon. Konsekvensen blir att där klassisk kristendom kan se både glädje och sorg som delar av Guds fostran, så hävdar Kenyon med skärpa att Gud aldrig har med våra lidanden att göra och de skapar inget positivt i våra liv. De är bara "Satans attacker" som alltid skall avvisas "i tro".

Tron blir en prestation

Kenyon reducerar människan från att vara en odelbar summa av ande, själ och kropp till att bara bli en ande som har en själ och bor i en kropp. Därmed kan han också påstå att rättfärdiggörelsen är ett avslutat kapitel trots att vem som helst som har ett minimum av självkänedom bör veta bättre. Kenyon säger nämligen att den troende människan redan är perfekt rättfärdig "i sin ande".

Helgelse blir sedan mest en fråga om att växa i övertygelse om att man blivit rättfärdig och börja lära sig leva "inifrån och ut". Men den tro man då tränar fram är den kristnes tro på sig själv snarare än på Kristus. Därför hör man ibland uttrycket "Have faith in your own faith", vilket betyder: "Du skall tro på din egen tro."

Detta betyder inte att man aldrig skulle höra predikningar av korrigerande slag inom trosrörelsen. Det kan man göra ändå. Relativt ofta handlar det då om de kristnas disciplinering under rörelsens allmänna ideal. Jag minns som ett typiskt exempel en predikan jag hörde för några år sedan. En känd trosförkunnare talade länge om hur Gud "tog itu" med honom (vanligt uttryck) för att han hellre gick i jeans än i byxor med pressveck.

Grunden för helgelsen är emellertid enligt Kenyon att den kristne skall vara medveten om att hans ande redan är perfekt rättfärdig. Skulle han synda så beror det bara på att han inte låtit denna sin ande dominera sitt liv. Eftersom detta är möjligt så kan han leva helt rättfärdigt om han bara låter anden dominera.

Det är anden i människan som har gemenskap med Gud i dag. Och det är viktigt att vi får lära oss att ta vara på den möjligheten, så att Guds rättfärdighet kan inspirera oss och göra oss till hans avbilder. Ändå är inte ens vår ande perfekt, och hur anden än dominerar så kan resultatet inte bli fullkomligt på denna sidan graven.

Detta betyder i sin tur att människor som sätter tro till Kenyon lätt kan hamna antingen i förljugenhet eller förvirring. Det förra blir fallet om man lyckas utplåna den sinneskunskap som säger att man inte lever så rättfärdigt som det sägs att man kan och skall. Den andra varianten ser man hos dem som inte kan förneka sina sinnens vittnesbörd.

Eftersom Kenyon säger att varje misslyckande egentligen skall lösas med mer tro, så skall dessa senare ännu mer "mata sin ande" med ord om att de redan är perfekta i sin ande. De skall då bli av med sin självfördömelse och bli frimodiga. Men eftersom detta inte är en sann väg, kan man förvänta att den inte skall leda till målet. När man upptäcker att den inte gör det, blir tron i praktiken en prestation - något att klara av, något att leva upp till.

Sammanfattning

För Kenyon är det en hörnsten att den kristne skall se "vem hon själv är i Kristus". Detta är uppenbarligen inte det samma som att hon skall se vem Kristus är i henne, ty den nya identiteten uttrycks inte som nåd över en behövande människa. Det talas bara om vilken makt människan fick genom att bli född på nytt. Människan själv står fortfarande i centrum.

Följden blir i praktiken att orden tro, rättfärdighet och pånyttfödelse har fått ett nytt innehåll. De har blivit centrerade kring människan och inte kring Kristus. Med dessa nya ordbetydelser bygger man sedan upp en lära som ser bibeltrogen ut. Men eftersom orden fått nya betydelser, så blir de slutsatser man drar ur texterna också ofta både nya och missvisande.

Gud ger oss rådet: "Bli stilla och besinna att jag är Gud." I Kenyons tappning har det kommit till en ödesdiger och nästan omärklig förskjutning: "Bli stilla och besinna vem du själv är (- i Kristus)."

Kap 3

“Tron är nu”

Både Kenyon och Hagin beskriver i sina böcker hur de bett för sjuka och sedan frågat den sjuke om han var frisk nu. Den sjuke skall då ha svarat att han väntade sig att bli frisk efter förbönen. Förebedjaren har då sagt att förbönen i stort sett var bortkastad. Detta har uttryckts med orden: “This is not faith. It’s just hope”. På svenska betyder det fritt översatt: “Du tror inte. Du hoppas bara.”

Kenyon betonar utan bevis att tron är det enda villkoret för hälsa och välsignelse. Den som hoppas har visserligen en förväntan men den är av fel slag. Det brukar ofta betonas att det inte är en fråga om att förväntan är för liten. Den är av fel slag. Förebedjaren säger inte: “Du har för svag tro”. Han säger: “Du hoppas bara.”

Paulus säger att tre ting skall bli bestående: tron, hoppet och kärleken. Hos Kenyon har däremot hoppet blivit en förväntan som inte leder någon vart. “Tron producerar resultat”, brukar det heta. Hoppet ses däremot som en blindgångare.

Hur tänker Kenyon?

Kenyon utgår från pånyttfödelsen. Människan som är en ande har blivit gjord fullkomlig i sin ande. Hon kan enligt honom umgås med Gud som en jämlike (“on terms of absolute equality”, *The Hidden Man*, sid 51). I hennes ande råder nu inte bara absolut rättfärdighet, utan hon besitter där hela Guds natur.

Vi får nu påminna oss, att Kenyon ser människan som en ande som har en själ och bor i en kropp. Alltså är det hennes verkliga jag som blivit syndfritt, helat och välsignat med rikedom, framgång, kraft och vishet.

Själens och kroppen tillhör denna världen på ett annat sätt än anden, säger Kenyon. De står fortfarande under Satans välde. De är därför upproriska mot Gud. Själens uppror är det vi vanligen kallar synd i tanke och handling. Kroppens uppror består på motsvarande vis i sjukdom, menar Kenyon.

Många beskyller trospredikanter för att utpeka den sjuke som en syndare, vilket harmset brukar tillbakavisas av predikanterna själva. Normalt säger man heller inte att den sjuke är sjuk för att han syndat. I stället jämför man sjukdom och synd och kallar dem båda för andlig svaghet (spiritual infirmity). Kenyon menar nämligen, att synden i själen övervinnes om den rättfärdiga anden får dominera över själen. På samma sätt besegras sjukdom genom att den helade anden får dominera över den upproriska kroppen.

Hur anser då Kenyon att man skall göra för att anden skall dominera över själen och kroppen? Det måste väl vara en komplicerad process? Nej, i princip är den mycket enkel. Det är ingen märkvärdig prestation som behövs, bara ett stycke kunskap och konsekvens om man får tro Kenyon.

Människan måste veta att hon redan har blivit rättfärdig och helad i sin ande. Om hon då också inser att anden är hennes verkliga jag, så kan hon börja bekänna att hon redan blivit rättfärdig och helad. Själva bekännelsen är "ord med kraft" och den tvingar själen och kroppen till lydnad. Om nu Kenyon har rätt, så gäller det bara att förstå att Jesus redan har fullbordat sitt verk i oss och bekänna det.

I stället för att kämpa mot synden under bön om hjälp, bekänner man att man redan är rättfärdig. I stället för att be om helande "om det är Guds vilja", så bekänner man att han redan gjort en frisk. Och viktigast av allt: man bekänner sitt helande medan sjukdomen rasar som värst.

Tron och hoppet

Den sjuke som fick förbön och svarade med att han räknar med att bli frisk, har inte förstått Kenyons budskap. Han ser kroppen som (en del av) sitt jag, och han väntar sig att Gud skall gripa in. Men Kenyon menar, att han skall se anden som sitt enda verkliga jag och bekänna att Gud redan har gripit in.

För att belysa skillnaden brukar trosförkunnare ofta nyttja Kenyons eget uttryck: "Faith is now. Hope is tomorrow", vilket betyder: "Tron gäller nu. Hoppet gäller för i morgon." Tron är inte märkvärdigare menar Kenyon, än att man bekänner att man redan äger allt "i sin ande", och bekänner att man redan har fått det - inte kommer att få.

När man på det viset klargör, att man vet om sina "rättigheter i Kristus", måste djävulen vika tillbaka med sina synder och sjukdomar.

Stämmer det?

Allt detta är logiskt och det är lätt att förstå och utföra. Ingen behöver få prestation-sångest av en sådan förkunnelse. Men det finns naturligtvis ett viktigt villkor. Kenyon måste ha rätt i det han säger. Om vi för ett ögonblick tänker oss att han kan ha fel - vad händer då med de sjuka?

Vi tänker oss en grupp sjuka som alla till punkt och pricka förstått budskapet och handlar därefter. Men om Kenyon skulle ha fel så kanske inte alla blir friska. Några kanske blir det men andra blir det inte. Somliga kanske t o m dör. Någon kan resa sig upp ur sin rullstol medan andra blir sittande.

Då utbryter den stora förvirringen, för alla troende hade ju redan blivit helade. De som fortfarande är sjuka ("har symptom", säger Kenyon) jämför sig med dem som blev friska ("blev av med symptomen"). De har "misslyckats med att ta ut sitt helande". De gjorde rätt och gjorde tydligen ändå fel. Och Gud hjälpte dem inte. Det var något obegripligt fel på deras tro.

Nå, den här bilden känner vi ju igen. Vi har de sista åren träffat många för vilka tron blev en besvikelse och en prestation. Kan detta bero på att Kenyon helt enkelt hade fel? När man märker hur Paulus talar väl om hoppet medan Kenyon närmast talar nedsättande om det, så blir man lite misstänksam. Finns här en hund begraven?

Frälst i hoppet

Vi letar därför i Bibeln efter mer information om hoppet. Vi kommer då att finna, att hoppet handlar om den visshet jag har om att få del i det rike som Gud har lovat och som skall upprättas när Jesus kommer tillbaka. Det är ett "fridsrike" - alltså ett rike med shalom, Guds oförstörda tillstånd.

Där kommer min förnedringskropp som kan bli sjuk, att bytas mot en härlighetskropp genom den kraft varmed han kan underlägga sig allt (Fil 3:20-21). Här och nu kan kött och blod (= kropp och själ) inte få Guds rike till arvedel (1 Kor 15:50). Detta är ingen förnekelse av helandet, men det säger att hälsa och evigt liv inte kan bli en förblivande verklighet i våra kroppar eller själar i denna tiden.

I hans sår har vi blivit helade, det är sant (1 Petr 2:24). Men det står också att Jesus har övervunnit dödens makt (2 Tim 1:10) och ändå dör vi. Det är dessutom tänkbart att när Petrus skriver att vi har blivit helade i hans sår, så tänker han på dem som faktiskt har blivit helade. Det är inte säkert att han menar att alla redan äger full hälsa "i sin ande".

I vilket fall är det fel att säga som Kenyon, att vi redan har allt i vår ande, så att vi med vår bekännelse också kan ha allt i själ och kropp. Paulus uttrycker detta med orden:

"Det är i hoppet som vi är frälsta. Ett hopp som man ser förverkligat är inte längre ett hopp. Vem hoppas på det som han redan ser? Men om vi hoppas på det som vi inte ser, då väntar vi på det, troget och uthålligt" (Rom. 8:24-25).

Modellen är därför den vi möter i bilden av Israels barn som vandrar ut ur Egypten på väg till löfteslandet (1 Kor 10:1-13). Vi har gått ut ur världen, och vi har gjort det för löftets skull. Vi tror på löftet och vandrar i trohet mot löftets Gud. Men vi är inte framme. Hur vi än lever i tro så är vi inte framme. I hoppet ser vi fram mot det som enligt löftet skall bli vårt. Vi gläder oss och tacksamheten föder trohet. Men vi är inte framme - inte ens i vår ande. Vi väntar uthålligt.

Under ökenvandringen skedde många mirakler. Dessa hade alla den karaktären, att Gud höll folket vid liv i en situation, där man annars skulle ha dött. Det regnade manna från himlen och flöt vatten ur klippan. Skorna slets inte ut. Men öken var det lika fullt. Inga under skedde som en självklarhet. Det var Gud som bestämde varje under som skulle ske. När Mose slog på klippan i stället för att tala till den som Gud hade sagt, så flöt det vatten ur den. Men Gud sade till Mose att han hade brustit i tro (4 Mos 20:2-12), eftersom han inte gjort som Gud hade sagt.

En falsk tidsdimension

Kenyon är tidvis mycket anklagande i sina böcker emot en kyrka som förlagt uppfyllelsen av Guds löften enbart till evigheten efter Jesu återkomst. Han menar att detta är snudd på bedrägeri. Med evangelistens hela förmåga att uttrycka sig klatschigt säger han om Guds löfte: "It's for now" (ung = "Det gäller nu"). Om det inte gäller till fullo förrän vi är döda, så menar han att det skulle vara Satan som gjorde Guds löfte gällande eftersom det är han som tar död på oss.

Eller som det också brukar heta: "Vad skall vi med Guds löfte till när vi kommer till himlen? Det är ju här djävulen finns." Men om det är himlen som är löftet, då har man ju vänt ut och in på hela problemet. Det finns löften även för denna tiden, men det stora löftet har med det kommande riket att göra.

Nu är det lyckligtvis inte djävulen som bestämmer våra dagars mått utan Gud (jfr Ps 139:16). Och löftet gäller inte främst emot djävulen, det är en tanke som gör honom större än han är.

Ingen hemlängtan

Den stora skaran i himlen, den som ingen kan räkna, består av människor som kommit ur den stora bedrävelsen och som just därför tjänar Herren dag och natt. Man kan förstå deras glädje och tacksamhet när man läser om dem. De hade det svårt på jorden, men hoppet höll dem uppe och nu är de framme i löfteslandet. Lidandena på jorden har nu fått en mening som många gånger var svår att urskilja medan de pågick.

Kenyon är mycket främmande för tanken att en god Gud kan tillåta lidanden, eller att något gott egentligen skulle kunna komma ur något lidande. I stället medför trosförkunnelsen en sådan överbetoning på nutiden och på frihet från allt lidande att himlen nästan glöms bort.

Ett grundfel

Vi kan uttrycka detta grundläggande fel så här: Kenyon lovar för denna tiden vad Bibeln lovar för himlen.

Detta är ödesdigert med tanke på hela den teknik av tro och bekännelse som lärs ut för att vi skall få se det som vi anses redan äga "i vår ande". Om bekännelsen får tjäna som en påminnelse om vilken Gud vi tillhör, så kan den på många sätt hjälpa oss att tjäna honom i trohet och glädje. Men om den skall bli en magisk formel som skall garantera ett sorts andligt existensmaximum (inte -minimum!) som inte hör hemma i denna tiden, då är risken stor att många blir brända och besvikna.

Och då blir till sist tron en sorts prestation. Somliga kommer att misslyckas med att "tro fram" hälsa, pengar, seger och välsignelse helt enkelt därför att Kenyon har fel. De kommer då att uppleva det som om de misslyckats. Det har de inte gjort. I denna tiden finns det inget som heter att "ta ut i tro". Det är ett uttryck som bygger på Kenyons missuppfattning att allt skulle vara vårt redan i dag och att vi själva skulle vara som Gud "i vår ande".

Balans

Kenyon har reagerat emot en kyrka som förlagt allt Guds handlande till ett dimmigt och avlägset fjärran. Det gör han rätt i. Guds kraft i den helige Ande finns här och nu. Jesus sade till lärjungarna att det inte var någon idé att de gick ut och vittnade om inte Andens kraft var över dem. Men Andens kraft är ett förskott på arvet, inte arvet självt (Rom 8:23, Ef 1:13-14, 2 Kor 1:21-22). Trosförkunnare läser gärna Ef 2:6 där det står att Gud har satt oss med Kristus i den himmelska världen. Mindre ofta läses fortsättningen: “..för att han i de kommande tidsåldrarna skulle bevisa oss sin nåds överväldigande rikedom.”

Det finns mycket kraft här och nu. Men när jag söker den ställs jag inför frågan om jag gör det för min egen räkning eller för andras. Självsäger Paulus: “Så utför döden sitt verk i oss men i er verkar livet” (2 Kor. 4:12). Man möter många trosförkunnare som pekar på sin egen hälsa eller ekonomi för att bevisa att de talar sant. Detta är ingen biblisk tanke. Gud kan ge dig stor kraft för de sjukas helande men låta dig själv förbli sjuk. Är du ödmjuk nog för att acceptera det?

Trons nu

Vi såg i början av detta kapitel, att trosförkunnare ofta sett hur tacksamt det är att be för sjuka som bär på en speciell övertygelse om att de redan fått sitt helande. Den iakttagelsen är säkert riktig. Jag har själv gjort den många gånger.

Kenyon tolkar detta så här: alla har redan fått sitt helande och det gäller bara att förstå det. Men eftersom detta inte stämmer med Ordet får vi söka en annan tolkning. Personligen tror jag att det fungerar så att när Gud vill hela, så ger han först det mått av tro som behövs. Gud talar läkedom till en människa, och även om kroppen fortfarande värker så känns helandet som en vilande självklarhet. Ur denna föds sedan också hälsan. När vi ser saken på det viset, så blir tron inte det pris människan måste betala, utan tecknet till att Gud har börjat handla.

Sammanfattning

När Kenyon talar om tro, menar han att vi redan har fått allt vad Guds löften utlovar. Men vi har det i vår ande och måste med vår bekännelse föra ut detta som är vår egen- dom eller rättighet till själen (mot synden), till kroppen (mot sjukdom), och till omgivningen (mot Satan och de omständigheter han anses kunna ställa i vår väg).

Allt detta skulle varit mycket enkelt, om Kenyon haft rätt på alla punkter. I praktiken ser vi, att många misslyckas med att nå målet trots att de förstått budskapet och bekänt som Kenyon lär att man skall göra. Orsaken ligger i att Bibeln klart markerar, att vi inte fått allt ännu. Löftenas fulla uppfyllelse har vi i hoppet. Dem väntar vi att få se vid Jesu återkomst. Eftersom man bygger hela tanken om vad tro är på en falsk utgångspunkt, blir också läran förvriden. Detta märks tydligast, när man skall förklara för dem som “misslyckades” varför det gick som det gjorde.

Eftersom det brukar heta att "helandet tillhör oss", ser man också en annan biverkan av trosförkunnelsens budskap om helande. Det blir ju i praktiken så att var och en kan och bör hålla djävulen borta ur sitt eget liv. Därför kan man bli bemött med en sorts "du får skylla dig själv" när man blir sjuk. Man blir inte alltid så avspisad ty människor lever ibland med större barmhärtighet än de undervisar. Men det är anmärkningsvärt att Kenyons lära gör det möjligt att resonera så och att det ibland också inträffar.

Kap 4

Guds tro

Här och var i Kenyons böcker möter man uttrycket: "God is a faith God". Ordagrant betyder det: "Gud är en tros-Gud". Och detta är ju mycket bibliskt. Jesus är trons upphovsman och fullkomnare. Först när man mött uttrycket många gånger börjar man reagera. Ty man upptäcker med tiden att också här har det gått en ny betydelse i ordet.

När Jesus i fullkomlig trohet mot Fadern lät sig dödas och alltså visade att inget kunde få honom att överge troheten, så led upproriskheten i oss alla ett avgörande nederlag (jfr Rom 8:3, 2 Kor 5:14-15). För oss öppnar det en möjlighet till omvändelse från synden. "Gud är trofast även om vi är trolösa, ty han kan inte förneka sig själv", skriver Paulus.

När Kenyon talar om Gud som en trons Gud, så är det dock aldrig på tal om Guds trofasthet. I regel brukar Kenyon i stället tala om hur Gud skapade universum. Det sägs nämligen att Gud gjorde detta "i tro".

Gud skapade genom att tala. Vad var det enligt Kenyon som gjorde att skapelsen uppstod genom Guds blotta ord? Jo, det fanns en trons kraft i de ord Gud uttalade, därför blev allt till. Gud talade "i tro". Det gör Gud alltid, säger Kenyon, för Gud är en tros-Gud. Han kan kalla på det som inte är till som om det vore till - och då blir det till. Utan skriftbevis säger man, att detta beror på att Gud talar i tro.

Tron - även "Guds tro" - anses nämligen verka genom att sätta "andliga naturlagar" i rörelse. Skapelsen blev alltså inte till för att det var Gud som talade. Den uppstod genom att Gud talade "i tro". Och Gud är alltså inte mera Gud än att han själv är underordnad "trons naturlag"! Ibland får man också höra, att även syndare kan använda trons naturlag för att vinna seger. Tron blir då en "kraft" som alltså inte ens behöver ha med rättfärdighet att göra.

Nästa steg i tankekedjan kommer direkt. Kenyon förklarar, att vi kan också tala i tro - precis på samma sätt som Gud. Det vi talar "utifrån vår rättfärdiga och fullkomliga ande" det talar vi i tro. När vi gör det blir våra ord skapande på samma sätt som Guds ord, säger Kenyon. Ty han menar ju att vi redan är som Gud genom pånyttfödelsen, och om vi bara yttrar oss i den egenskapen, så har våra ord denna förmåga.

Tron har då övergått från att vara ett uttryck för ömsesidig trohet och tillit till att bli en magisk kraft och en sorts makt. När vi begagnar den så behöver den inte gå omvägen om Guds person för att verka. Den spelar på samma andliga naturlag som Gud spelade på när han gjorde universum - sägs det. Tron har då upphört att vara ett uttryck för vår gudsrelation. Den har i stället gått över gränsen till magi.

Flytta berg

I Kenneth Hagins förkunnelse återkommer denna syn på trons natur mycket ofta. Nästan alltid är det orden i Mark 11:20-24 som utgör textunderlag. Låt oss läsa dem och begrunda.

“När de tidigt nästa morgon gick vägen fram, fick de se att fikonträdet var förtorkat ända från roten. Då mindes Petrus, och han sade: Rabbi, se! Fikonträdet som du förbannade har vissnat! Jesus svarade och sade till dem: Ni skall tro på Gud! Sannerligen, jag säger er: Om någon säger till det här berget: Lyft dig upp och kasta dig i havet! och inte tvivlar i sitt hjärta utan tror att det skall ske som han säger, då sker det så. Därför säger jag er: Allt vad ni ber om i era böner, det skall ni tro att ni redan har. Då skall ni få det.”

Vad hade hänt? Jesus hade gått förbi trädet några dagar före påsken det år han togs till fånga. Han hade sökt frukt på trädet men inte hittat någon. Det var vår och inte höst. Då förbannade Jesus trädet och gick vidare. Många tycker att detta är en konstig berättelse. Hade Jesus dåliga kunskaper i biologi? Eller hade han dåligt humör? Visar inte denna händelse att talet om hans rättfärdighet var överdrivet?

Nej, inte alls. Fikonträdet står som en symbol i Skriften för Israels folk. Jesus säger själv, att när fikonträdet (=Israel) skjuter knopp då kan vi veta att sommaren (=Jesu återkomst) är nära. Fikonträdets stam och krona förtorkades och judarna spreds ut över jorden. Men ur stubben (Jes 6:13) eller den avhuggna stammen skall det skjuta upp ett rotskott som skall bära den frukt som folket inte bar när Jesus kom första gången. När Jesus berättade liknelsen om fikonträdet (Luk 13:1-9) som trädgårdsmästaren ville gödsla ännu ett år, så är det rimligt att tänka att Jesus sade detta ett år före sin egen död.

När Jesus talade till fikonträdet, så var det en unik symbolhandling. Den ingick i Faderns plan för världshistorien. Jesus talade “i tro” d v s i trohet mot Fadern. Och han undervisade lärjungarna om att när de på samma vis i trohet talar det som Fadern vill ha sagt just där och då (“Ni skall tro på Gud..”), så är inget omöjligt. Gud kan leda den troende till handlingar som går utöver det “naturliga”.

Hur märker man vad Fadern vill? Genom att det föds en trons visshet och trygghet i ens inre. I människan föds då Guds vilja i form av tro.

I trosrörelsen tolkar man denna text som en instruktion i konsten att göra de mirakler som vi själva väljer. Kalla bara “i tro” på det som inte finns till som om det fanns till, så blir det till, menar man. Alltså är det “bara” frågan om “tro” som avgör om du helt skall kunna överträda naturlagarna efter eget gottfinnande. Om du alltså har förstått “trons naturlag” - säger man - så kan du med den sätta alla andra naturlagar ur spel.

Frestad till mirakler

När Jesus blivit döpt i Jordan leddes han av Anden ut i öknen för att frestas av djävulen (Matt 4:1). Denna frestelse är parallell till Adams frestelse i lustgården. Jesus skulle nu klara det Adam inte klarade.

Adam frestades till att försöka "bli som Gud". Därför kommer nu Satan och säger sitt: "Om du är Guds Son..." Vad bestod frestelsen i? I två fall av tre bestod den i mirakler som Fadern inte gett klartecken till. Jesus säger det också med orden "att människan skall leva av de ord som utgår från Guds mun". När djävulen ville fresta Jesus att hoppa från tempelmuren använde han ett bibelord. Jesus avvisade den frestelsen med ett annat bibelord.

Det är helt sant att Gud har lovat att änglarna skall bära oss. Men han har inte lovat att de skall göra det när vi självsvaldigt vandrar på egna vägar. När vi i trohet gör hans vilja får vi dela Kristi lidanden. Då kommer änglarna oss till hjälp på samma sätt som en ängel styrkte Jesus i Getsemane.

Bekänna Guds löften

Naturligtvis säger trosrörelsens ledare, att vi inte kan göra mirakler mot Guds vilja. Men hur kan man veta vilka mirakler Gud vill skall ske? Jo, det läser man om i Bibeln. Där står alla Guds löften.

Önskar du något, så letar du upp ett löfte som motsvarar det du vill ha. Sedan bekänner du det löftet tills du har fått vad du önskade. Hittar du inget annat löfte kan du alltid ta orden ur psalm 23: "...mig skall inget fattas." Vad du än önskar dig kan du sedan bekänna att du redan fått det i din ande, och talet om att leta efter löften blir därför i praktiken ett skenfäkteri. Det går alltid att hitta ett "ord att stå på".

Guds vilja står i hans ord och du är rättfärdig i din ande, säger Kenyon. Därför fungerar det. Du talar i tro precis som Gud gjorde när han skapade världen. Ordets löfte föder tro och du talar ut tron. Kenyon använder här ett ganska avslöjande uttryck. Han säger att vi skall "använda Ordet". Är det liktydigt med att Gud använder oss? Vem är det som bestämmer?

Det värsta är att det var ju precis så här djävulen försökte få Jesus att tänka och göra.

Var ligger felet? Jo, det ligger i tanken att Gud skulle vara så bunden av sitt eget ord, att han alltid måste uppfylla alla sina löften (i praktiken = alla våra önskningar) oavsett hur den yttre situationen ser ut. Kan jag hitta ett löfte om ekonomisk hjälp, sägs det ibland att jag kan "tro in" pengar med det löftet oavsett vad jag skall använda pengarna till. Jag behöver inte fråga om lov för just det speciella tillfället.

Varför behöver jag inte fråga? Jo, jag är ju redan fullkomligt rättfärdig i min ande. Eftersom jag bekänner löftet med min ande, så skall det ju inte finnas plats för orättfärdighet. Varför skulle jag då fråga? Dessutom är det ju inte Gud som verkar utan den trons naturlag som även Gud själv var tvungen att rätta sig efter.

Troheten sätts ur spel

Om tron är en kraft som den troende kan använda på samma sätt som Gud skulle använda sin "troskraft", så har man i praktiken gjort Guds ledning över våra liv till en omöjlighet. Om jag kan göra vilka under jag vill bara jag hittar ett bibelord (och ett sådant finns alltid), så är jag inte längre beroende av Andens dagliga ledning.

Anden blir i stället ofta nog den som får vara med och förverkliga min vilja.

Det som Kenyon kallar tro sätter alltså troheten ur spel. Om nu trons grund är troheten, blir följden till sist att man hamnar i otro om man tar Kenyons trosundervisning på allvar!

Ibland ser man detta i form av en märklig förljugenhet. Man kan möta människor som talar om det som inte finns till som om det fanns till. De som lyssnar tror då lätt att detta också verkligen skulle finnas till, men det gör det inte alltid. Gränsen mellan sanning och lögn suddas ut genom tekniken att bekänna.

Om du möter en person som talar om sin stora församling med tillhörande videosa-telliter, så bör du kolla om församlingen och satelliterna verkligen finns eller om de bara existerar i personens "ande". Personer som vittnar om ett helande efter ett helandemöte kan ha blivit friska. Men det kan också hända, att de bara bekänner i tro. Man kan inte veta vilket, om man inte får undersöka.

Sammanfattning

När Kenyon definierar tron som en kraft snarare än som en trohet mot Gud, så får åhörarna en extrem beslutsamhet och handlingsförmåga. Trosrörelsen ger därför upphov till massor av initiativ. Bortblåst är det mesta av det tidigare provandet av Guds vilja och av egna motiv. Sådant leder ju bara till självfördömelse. I praktiken går därför denna handlingskraft lätt över i ren självsvåldighet.

Följden blir också att många rusar iväg och gör saker "i tro" som slutar med en krasch och när man kraschar måste ju förklaringen vara att man inte "stod i tro", som det heter. Då har man sig själv att skylla, och det är inte alltid man då möter så stor barmhärtighet. Jämsides med entusiasmen och den extrema handlingskraften ser man därför också förvirring, modlöshet och ångest. Det är inte säkert att en utomstående ser så mycket av detta. Man kan ju inte tala om sin ångest utan att mista munnens beaktelse av en fullkomlig rättfärdighet och ett fullbordat helande...

Kap 5

Kunskap och profetia

En lika viktig hörnsten som den fullkomliga rättfärdigheten "i anden" är läran om två slags kunskap. Kenyon talar om sinneskunskap och om uppenbarelskunskap.

Gud är Ande och kan bara erfaras på ett andligt vis. Människan är också ande, säger Kenyon. Kroppen är inte människan. Den är bara något hon bor i.

Eftersom kroppen inte är hennes verkliga natur, så är den kunskap som kan förmedlas genom kroppens sinnesorgan ingen äkta kunskap. Den fysiska världen är över huvud taget inte riktigt verklig i Kenyons beskrivning. Den är bara en återspeglning av "andevärlden". Den som kan förändra den senare kommer automatiskt att förändra den förra. Detta är en del av det som brukar kallas "trons naturlag". Denna obibliska övervärdering av det andliga var grunden för ett system av falska läror som vann stor spridning under antiken och kom att kallas för gnosticism.

Tar vi Kenyon på orden blir följden att den kunskap som sinnena kan förmedla bara är vilseledande. I princip skapar den tvivel och inte tro. Sinnena kan ju bara se och höra den fysiska verkligheten och den är ju inte verklig. Dessutom är de själva en del av denna världen och kan lätt manipuleras av denna världens furste, menar Kenyon. Tydligast ser man detta, anser han, när en människa som redan har blivit helad får symptom på sjukdom och låter lura sig till att bekänna att hon är sjuk.

Andlig kunskap handlar i stället om den "verkliga verkligheten", och därför skall den på olika sätt ersätta sinneskunskapen. Kenyon kallar denna process för "sinnets förnyelse" i enlighet med Paulus' uppmaning:

"Så förmanar jag nu eder, mina bröder, vid Guds barmhärtighet att frambära edra kroppar till ett levande, heligt och Gud välbehagligt offer - eder andliga tempeltjänst. Och skicken eder icke efter denna tidsålders väsende, utan förvandlen eder genom edert sinnes förnyelse, så att I kunnen pröva, vad som är gott och välbehagligt och fullkomligt" (Rom 12:1-2; 1917 års övers).

Seger genom utblottelse

Vad är det Paulus talar om i denna text? Menar han verkligen att vi skall förneka vår livserfarenhet? Är det i så fall det samma som att korsfästa sitt kött?

Paulus talar om villigheten att offra sig själv. Jesus segrade genom att utblotta sig själv intill döden på ett kors. Den vägen till seger är en dårskap för den upproriska människan. Den som i omvändelse ger upp sin kamp mot Gud ser emellertid, att just

detta är den yttersta troheten mot honom. När vi väljer att segra på samma sätt som Jesus, låter Gud sin kraft verka.

Innan vi kan se att just detta är Guds väg till seger även i våra liv, så måste vi börja tänka på Guds vis. I regel vill vi segra genom makt och inte genom utblottelse. Men Paulus manar oss att frambära våra kroppar till ett levande offer - precis som Jesus gjorde. Redan detta visar, att kroppen är i högsta grad verklig. Den är en del av Guds skapelse och ingen del av den är överklig.

Kenyon's tolkning

Kenyon tolkar nu de här verserna på ett ganska annorlunda sätt. Det gäller att göra sig av med beroendet av allt man sett och hört - hela sin livserfarenhet. Den skall ersättas av uppenbarelseskunskap - främst ur Ordet. Häri ligger tanken att Ordets kunskap inte skulle kunna bekräftas av vår livserfarenhet. Den senare måste dödas.

Jag har ofta undrat hur Kenyon någonsin vågade lita på sina sinnen. Ty om djävulen kan mixtra med våra sinnen så att vi tror att vi är sjuka fast vi inte är det, hur kan man då våga köra bil? Kan man ens lita på att ögonen talar sanning när man läser Bibeln? Ty enkelt uttryckt menar Kenyon faktiskt att uppenbarelseskunskap alltid är sann för den troende, medan sinneskunskap alltid är opålitlig. Den senare kan nog förefalla sann, men det gäller bara när den provas mot annan sinneskunskap. Från himlens utsiktspunkt är den alltid falsk på något vis.

Om en som "vet sina rättigheter i Kristus" får en uppenbarelse, så behöver den knappast provas - om Kenyon har rätt. Det räcker med att man tar reda på vilken sorts kunskap det handlar om. Det man erfar i sin ande är sant. Det som kommer in genom sinnena är åtminstone i andlig mening vilseledande.

Efter syndafallet hamnade Adam i svårigheter eftersom han miste uppenbarelseskunskapen och var hänvisad till den falska sinneskunskapen. Undra på att hans liv blev fullt av fruktan och synd, menar Kenyon.

Nu kan vi få uppenbarelseskunskap igen, därför att vi är födda på nytt. Vi får den ur Ordet och genom Anden. Kenyon slår fast att om Ordet säger att jag blivit helad i Jesu sår, medan sinnena säger att min kropp är sjuk, så måste sinneskunskapen få vika för uppenbarelseskunskapen. Då märks det i min kropp, att jag redan hade blivit helad. Livserfarenheten säger kanske, att jag aldrig kan bli helad. Ordet säger, att jag redan är det, menar Kenyon. Den första kunskapen måste vika för den senare.

I viss mån är detta sant. Om erfarenheten hindrar mig från att söka helandet, så bör den ifrågasättas. Men Kenyon driver motsatsen mellan de två slagen av kunskap bortom alla rimliga gränser. Gud ger oss långt mer än vi kan både bedja och tänka, säger Skriften lyckligtvis.

Rätt och fel

Att pånyttfödelsen gör det möjligt för oss att umgås med Anden så att vi därmed får uppenbarad kunskap är naturligtvis en central biblisk tanke.

Men det är ingen biblisk tanke att våra sinnen skulle vara speciellt opålitliga. De räcker inte för att föra oss till Gud, det är sant. Och om vi blir uppblåsta av världens vishet så fördöljer sig Gud för oss. Men att de skulle stå i vägen för andens förnimmande av Gud i en förkrossad människas liv är inte bibliskt. Lika lite är det så att all uppenbarelse är korrekt bara för att den är andlig. Profetiska budskap skall alltid prövas, säger Skriften.

Som vi senare skall se, är den fysiska verkligheten så överklig för Kenyon, att det framstår som omöjligt för honom att Jesu fysiska lidande på korset kunde bringa frälsning. I stället måste Kenyon införa en helt ny frälsningslära som säger, att Jesus efter sin död gick till helvetet för att genomgå ett "andligt" lidande i tre dagar och tre nätter. Synd och sjukdom är andliga ting och måste åtgärdas på ett andligt vis, säger Kenyon utan att ha något bibelord att peka på.

Enligt Bibeln kan såväl sinnen som vår ande ge oss information som är antingen sann eller falsk. All kunskap är ett styckverk om man får tro Paulus' utläggning i 1 Kor 13. På denna punkten har emellertid Kenyon en avvikande mening. Sinneskunskapen är alltid ett styckverk - det håller han med om. Men helt i strid med Bibeln hävdar han energiskt att uppenbarelseskunskapen är fullkomlig. Den är inte ett styckverk.

Paulus skriver, att även den profetiska kunskapen är ett styckverk. Det är därför som allt profeterande skall ta slut, när det fullkomliga har inträtt vid Jesu återkomst. Då får vi nämligen se honom ansikte mot ansikte och inte såsom i en dunkel spegel (Jfr 1 Joh 3:1-2). Men detta hindrar alltså inte Kenyon från att utan närmare motivering säga det rakt motsatta. Detta får omfattande konsekvenser inom trosrörelsen.

En mängd profetior

Kenyons tankar om kunskapen öppnar portarna på vid gavel för ett ymnigt profeterande. Det är inget fel i det. Problemet kommer i stället när profeten talat färdigt.

Skriften säger att man då skall pröva vad han har sagt. Detta blir sällan eller aldrig av. Orsaken är att det vi normalt kallar prövning bl a handlar om att man jämför budskapet med Bibelns hela lära. Men då hamnar man direkt i sinneskunskapens område. Och det uppfattas lätt som att man skulle smutsa ner budskapet med "själisk teologi". Det blir oftast inte aktuellt. Därför ser man inte mycket av offentlig prövning ens när uppenbarelsen leder till omfattande nytolkning av kända bibelord.

Dessutom skulle det knappast behövas att man prövade om nu Kenyon har rätt i sin uppfattning. Om uppenbarelse alltid är sann och sinneskunskap alltid är opålitlig, så är ju prövningen inte bara omöjlig utan faktiskt också onödig.

Knappast någon av Kenyons lärjungar går så långt att de offentligt säger så här. Men i praktiken blir det ofta så att utsagor från en legitimerad profet knappast kan ifrågasättas. Hagin brukar beskriva hur han önskat sig något eller några bekräftande bibelord när han tagit emot en uppenbarelse. Och detta är naturligtvis bra. Men eftersom allt kan bevisas med enstaka bibelord har man inte prövat förrän man testat att det inte finns texter som förkastar det budskap man fått.

Även Kenyon håller med om att det finns falska profeter. Men den som är född på nytt och talar "från anden" talar sant, menar han. Den pånyttfödda människans ande är fullkomlig enligt honom. Det enda man behöver kolla är alltså i princip om profeten är född på nytt. Detta sägs inte rent ut i hans skrifter, men jag uppfattar det som konsekvensen av hans tankar om de två slagen av kunskap. Det ger också en enkel förklaring till varför det profeteras så mycket och provas så lite i trosrörelsen. Har en allmänt aktad profet talat så böjer man sig.

Profetiska anspråk

En viktig dogm i trosrörelsen handlar om det auktoritära ledarskap som i amerikanska termer kallas one-shepherd (= en enda herde). Denne ende ledare anses utnämnd av Gud för ett visst område och han "hör från Gud" allt medan de andra underordnar sig honom och det han anser sig ha hört.

Ledaren träder därför fram med stora profetiska anspråk på att bättre än någon annan förstå Guds vilja. Det är t o m så att han anses utvald av Gud att höra hans vilja för en bestämd grupp. Eftersom de andra inte har den utkorelsen kan de inte pröva hans budskap genom att få korrigerande uppenbarelser. De kan heller inte pröva genom att jämföra med Bibelns hela lära, ty då är man som sagt inne på sinneskunskapens mark.

Alltså går ledarens budskap egentligen inte att pröva och det behövs i praktiken inte heller. Den som försöker är "kritisk" eller "rebellisk", han "saknar ödmjukhet" och "går emot det Gud gör i dag", han är "köttslig" och "vandrar inte i tro". Han kan också få höra att han har "klasar av religiösa demoner hängande på sig" eller att han "går emot en Herrens tjänare". Det finns många fraser som alla har till uppgift att bringa rättning i ledet. Man hör dem ofta både i predikan och i personliga tilltal.

I Bibelns undervisning talas det i stället om ett ledarskap som tvättar lärjungarnas fötter (Joh 13) resp för de heliga fram till full mognad så att de själva kan pröva vad som är äkta lära (Ef 4:11-16).

I förra kapitlet såg vi lite på undervisningen om att "allt vad du säger i tro kommer att ske". Här har Kenyon bidragit till att ytterligare suddat ut gränserna för vad som är profetia. Ty om allt blir som jag säger, bara jag är säker på att jag "talar från min ande" så blir ju allt jag säger profetia. Då behöver jag inte grubbla så mycket på om det var jag som talade eller Herren. Det var ju i vilket fall "sagt i tro", och därför måste det ju komma att ske. Så här undervisar ingen men det blir ofta så i praktiken.

Sammanfattning

Det är värdefullt att Kenyon pekat på uppenbarelsens existens i en kristenhet som nästan slutat att tro på möjligheten att höra Guds röst. Men han går även på denna punkt längre än Skriften. Denna säger att all kunskap är ett styckverk. Hur man än vinner kunskap måste man pröva om den är sann eller falsk.

Kenyon talar så nedsättande om sinneskunskapen att den i praktiken blir något som måste förkvävas. Uppenbarelse som en pånyttfödd person tagit emot anses däremot vara absolut sanning. Det enda i Kenyons lära som liknar helgelse handlar just om detta kunskapsbyte.

Bibliskt sett finns det inte något som säger att inte de båda slagen av kunskap skulle kunna komplettera varandra, så att det som är sant i det andliga och i det fysiska skulle bilda en sammanhängande enhet.

När man förenar Kenyons syn på kunskapen med läran om ett enväldigt ledarskap, så uppkommer den auktoritära struktur som man ser i trosrörelsen. Människor som går med i en trosförsamling måste underkasta sig sin ledare. De som inte är lagda åt det hållet brukar "dra vidare" för att starta egna församlingar.

Jag har förut nämnt att många som dras med sjukdom eller svaghet blir förvirrade och får ångest, när de inte upplever någon förändring hur de än "står i tro på Ordet". Vi förstår nu hur det kan komma sig, att dessa inte börjar pröva om trosbudskapet är sant. Sinneskunskapen skall ju tillintetgöras. Den kan aldrig korrigera uppenbarelsen, enligt Kenyon. Hur ofta det än upprepar sig att alla inte blir helade, så kan det aldrig dra läran i tvivelsmål.

Dessutom hindrar man ibland människor från att pröva med hjälp av hotelser. Ett klassiskt exempel hittar man i Hagins bok *I believe in visions*, sid 115. Där berättar Hagin hur "Anden" lovat att somliga personer som inte tar emot Hagins budskap skall falla döda ner. Och han styrker detta med att berätta om en pastor som skulle ha fallit död ner i talarstolen av denna orsak. När man hört några sådana "vittnesbörd" vill det till starka nerver om man skall våga pröva, trots att Bibeln uppmanar oss till det.

Människor som på detta sättet under auktoritärt tryck får lära sig att utplåna sin livserfarenhet och förmåga att pröva, löper allvarliga risker för sin mentala hälsa. Det är riskabelt att förkväva sin faktiska livserfarenhet till förmån för ett budskap, speciellt om detta inte stämmer med verkligheten. Om det dessutom sker under auktoritära former kan det sluta med att man insjuknar i en psykos som liknar schizofreni. Jag har sett det ske med några människor. Av dessa har inte alla gått att hjälpa tillbaka till full hälsa.

Kenyons lära om de två slagen av kunskap hör därför till det mest ödesdigra i hans teologi.

Kap 6

Falska uppenbarelser

Låt oss för en stund lämna Kenyon och i stället lyssna till Kenneth Hagin. Just nu får han väl anses vara den mest ansedda av USA:s trosförkunnare. Stora delar av hans undervisning bygger på uppenbarelser som han menar sig ha fått från Jesus personligen.

Kenyon bygger också på uppenbarelser men han gör inte så mycket affär av dem. Ofta skriver han så som han gör när han skall undervisa om att Jesus inte frälste oss på korset utan i avgrunden:

“En dag såg jag att det inte var hans fysiska död som löste syndens problem utan det var hans andliga död... Jag såg att han dog två gånger på korset... Jag ville inte acceptera de förhållanden som jag berättar för dig, och länge förkastade jag dem. Jag vägrade att låta mitt förstånd acceptera dessa fakta, men nu har jag gjort det” (The Hidden Man, sid 67).

Man kan undra hur det gick till, när han “såg”!

Hagin, däremot, berättar ofta livfullt om hur Jesus visat sig för honom och talat till honom. Ibland menar han sig ha hört Herrens röst utan att kunna se honom. I vilket fall utspinner sig en dialog som sedan blir till en lärosats.

Man finner flera typiska exempel i det lilla häftet How to write your own ticket with God samt i den lite större boken I believe in visions.

“Herrens” vanmakt

I den senare återges en uppenbarelse, där “Jesus” visar sig för Hagin och talar till honom. Rätt snart störs samtalet av en demon som ställer sig mellan dem och hoppar upp och ner och ropar: “Yacketi-yack-yack-yack”. Samtalet kunde därför inte fortsätta. Efter en stund säger Hagin till demonen att han skall sluta i Jesu namn, och anden faller då platt till marken. Sedan kommer det märkliga, för då kommenterar “Jesus” det inträffade genom att säga att det var bra att han, Hagin, sade till demonen för det kunde inte Jesus göra.

Poängen - det sägs rent ut - var att Jesus redan överlätit sin auktoritet över skapelsen till kyrkan. Om det alls skall utövas någon auktoritet, så måste de kristna göra det. Det står inte att Jesus avstod från att råda över den störande anden. Det står att han inte kunde. “Den som ber Gud att näpsa djävulen slösar bara med tid”, säger “Jesus” i denna uppenbarelse!

Bibeln däremot säger att Jesus är upphöjd över alla furstar och väldigheter (Ef 1:21) och att han är huvudet för allt skapat inklusive andemakterna (Kol 2:10). Jakob säger: "Du tror att Gud är en? Det gör du rätt i. Också de onda andarna tror det och darrar" (Jak 2:19).

Konsekvensen

Om vi skall ta Hagin på allvar så skulle denna och liknande uppenbarelser innebära att vi själva måste hålla reda på alla demoner. Jesus kan inte erbjuda oss något beskydd för han kan inte råda över andarna. Därmed skulle vårt bekymmersfria barnskap flyga all världens väg.

Likaså skulle vi komma fram till att Adam skulle ha mera makt över skapelsen än Kristus själv, trots att allt i skapelsen är till genom honom och till honom och äger sitt bestånd i honom. Det kan dessbättre inte vara sant. Vi bör vara på vår vakt när teologin leder till att vi växer till och Kristus förminskas.

Den tredje slutsatsen blir att den enda bön som inte är bortkastad tid, är bön om smörjelse i kraft, så att man kan ta itu med alla demonerna. Vanlig förbön kan ju inte leda särskilt långt, om denna uppenbarelse skall tas på allvar. Det skulle ju inte ha lönat sig om Hagin hade ropat till Jesus att tysta ner demonen. Han kunde ju inte.

I så hög grad tar inte ens Hagin själv sin uppenbarelse på allvar. I andra sammanhang skriver han mycket om hur Gud gripit in som svar på förbön. Eftersom teologin bygger på att alla problem orsakas av djävulen, så undrar man hur bönesvaren i så fall uppkommit.

Helt klart är i vilket fall, att det är mycket lätt gjort att bli helt demonupptagen genom att lyssna på denna och liknande uppenbarelser. Inte sällan talas det i trosrörelsen mer om och till djävulen än man talar till Gud eller om honom.

Lovsången blir ofta ett finurligt mellanting. Den om någon skall ju vara riktad till Gud och det är den kanske. Men samtidigt hör man en mängd undervisning om att den är ett vapen mot demonerna. Det sägs att de inte står ut med att vi lovsjunger utan flyr sin väg. Därför bygger det myckna lovsjungandet inte bara på att Gud lyssnar utan också på att demonerna hör att vi sjunger.

Skrattgudstjänster

Man kan hamna på "gudstjänster" som består i att alla på militärt kommando uppmanas att skratta ut djävulen - bokstavigt talat. Sådant varnar Judas för i sitt korta brev och det kan man ju förstå. Inte tillhör hänskrattet Guds rike! Och det är ingen manifestation av vår förmenta auktoritet över demonerna. Hänskrattet är alltid ett uttryck för högmod, och sådant går före fall säger Bibeln.

Om demonerna vore så grundligt besegrade att man rätteligen borde gapflabba åt dem, varför ägnar man dem då alls någon uppmärksamhet? Tror inte du som jag att det är djävulen som skrattar allra hjärtligast?

Det är därför ganska klart vad det egentligen handlar om. Andemakterna längtar efter att få komma i centrum för vår uppmärksamhet. Djävulen vill antagligen helst arbeta i det tysta. Men när Guds folk upptäckt att han inte är en gammal saga utan levande verklighet så byter han taktik. Då gäller det att till varje pris i stället få oss att ägna all vår tid och uppmärksamhet åt honom.

Man får väl anta att Hagin låtit lura sig av den fina uppenbarelsen. Det andra alternativet vore för gräsligt.

Skicka änglar

Vid ett senare möte med "Jesus" beskrivs i samma bok, hur Hagin fick lära sig att skicka ut "sin" ängel, framför allt till att hämta pengar. Gestalten avkrävs ett bibelord och gör en mycket spetsfundig utläggning av Hebr 1:14.

Denna vers skulle då betyda att var och en av oss har en personlig ängel, som står till vårt förfogande och väntar på våra order. Han väntar inte på Guds befallningar utan på våra. Så konstigt då att varken Jesus eller Paulus verkar att veta om denna möjlighet. Jesus talar om att han kunde bett till Fadern och Fadern skulle ha skickat tolv legioner änglar (Matt. 26:53). Varför sade han inte att han själv kunde skickat dem? Varför skriver aldrig Paulus något om konsten att "tro in pengar" genom att skicka änglar?

Nu visar en närmare granskning att också denna uppenbarelse är falsk. Uppenbarelsens "Jesus" utlade King James' översättning av den aktuella versen. Den kan möjligen pressas till den betydelse som Hagin fick ta emot. I den grekiska grundtexten står det däremot glasklart, att det inte är vi som skickar änglarna utan Gud. Skillnaden är en fråga om att det grekiska uttrycket är helt exakt i sin syftning. Där ges inga befogenheter för oss att ge order till änglarna. Vi skall be till Gud, inget annat.

Vad säger du om en "Jesus" som inte kan sitt eget Ord på dess grundspråk?

Denna uppenbarelse får precis samma kusliga effekt som den förra: vi växer till och Herren förminskas. När nu Hagin förkunnar att han får in mer pengar sedan han börjat skicka "sin" ängel blir man fundersam. Vad tror du det är för änglar som får det hela att fungera, om det inte finns något i Skriften som ger oss lov att skicka Guds änglar?

Skriv ditt eget kvitto

Uttrycket "Write your own ticket with God" betyder ordagrant: "Skriv din egen överenskommelse (= önskelista, kvitto) med Gud". Själva uttrycket är talspråk med betydelsen att man får något på sina egna villkor.

Det kommer från en uppenbarelse, som Hagin lär ha haft, när han en gång förberedde en predikan över berättelsen om kvinnan som hade underlivsblödningar. Plötsligt stod "Jesus" där och "förklarade" texten. Hennes helande skulle ha berott på att hon följde ett strikt schema. Först sade hon att hon skulle bli frisk om hon fick röra

vid honom. Sedan rörde hon vid honom. Därpå tog hon emot sitt helande och till sist vittnade hon.

Fyra steg formuleras därför i konsten att ta ut förmåner i tro: "Say it, do it, receive it, tell it". På svenska blir det: "Säg det, gör det, tag emot det och vittna". Den sista punkten kan betyda, att man tackar Jesus eller att man berättar för andra om vad som skett. Det utläggs ibland lite olika.

Uppenbarelsens "Jesus" betonar att "vem som helst kan få vad som helst överallt" om han bara tar dessa fyra steg. Än en gång får vi veta att de som ber till Gud för att vinna seger över världen, köttet eller djävulen bara slösar med tid. De skall skriva sitt inkasokvitto i stället (sid 20).

Av denna uppenbarelse ser vi samma konsekvenser som av de föregående. Det gäller inte längre att be om det man önskar. Det normala är i stället att man plockar åt sig utan att fråga. Herren behöver inte bli tilltalad förrän tidigast när allt är klart. Alltså har vi än en gång vuxit till medan Herren har förminskats.

Allt detta kunde accepterats om man klart sagt ut att det fungerade i kvinnans fall för att hon fått tron för helandet som en personlig gåva från Gud. Men så säger man inte och därför blir det bara självsvåldet kvar. Hade hon först bett om trons klartecken för ett helande, så hade hon ju slösat med tid.

Reservdelslager

En likartad tankegång möter vi i den uppenbarelse som Roberts Liardon hade, när han var i "himlen". Han möter där en "Jesus" som visar honom ett stort lager av ögon, ben, armar och andra kroppsdelar. Denne "Jesus" sägs gråta över att så få människor vill ta ut vad de behöver från hans lager när de blir sjuka.

Även här möter vi en vanmäktig allhärskare. Han gråter i sin förtvivlan över att ingen vill ta ut reservdelar ur hans lager. Själv tycks han inte kunna hjälpa de sjuka. Om han har all makt i himmelen och på jorden varför faller han då vanmaktens tårar i denna uppenbarelse?

När den verkliga Jesus gick här på jorden grät han av medlidande med Jerusalem som snart skulle komma att få skörda frukterna av sin egen förhärdelse. Människorna ville inte se sin synd. Detta är väl en sak för sig. Men varför skulle Jesus stå i himlen och gråta för att de sjuka envisas med att be till honom i stället för att själva ta för sig ur reservdelslagret?

Sammanfattning

Vilken frukt leder dessa och många liknande uppenbareelser till? Svaret är självsvåldighet. Demonerna skall befallas, och änglarna skall skickas. De himmelska förmånerna skall man bara ta för sig av utan att tala med Herren förrän efteråt. Herren t o m gråter om vi inte plockar åt oss.

Jesus kan inte själv befalla demonerna. Änglarna blir inte ivägskickade om vi inte gör det. Jesus kan trots sitt reservdelslager inte hjälpa de sjuka som svar på bön. Han kan

bara hjälplöst vänta tills vi tar för oss, vilket vi skall göra utan att fråga. Jag överdriver inte nu. Det står faktiskt så här.

Jesus beskrivs alltså som vanmäktig i sin egen skapelse, medan vi har alla resurser och fria händer. Vem i himlarymderna har intresse av att vi skall tro på det här?

Av denna förkunnelse blir många övermodiga och hårda. Andra bryter ihop totalt när de ställs inför uppgiften att själva hålla reda på alla demoner. Jag har hört människor berätta om att man förkunnat vikten av att den kristne talar i tungor det första han gör när han vaknar. Annars kan djävulen flyga på honom på morgonkvisten. Varför han inte i så fall hellre gör det när vi sover har jag undrat utan att få svar. I vilket fall är ju förkunnelsen skrämmande otäck för alla som inte har ett så massivt övermod att de tror sig om att kunna sköta skapelsen i Guds ställe.

Den man fruktar för blir ens gud. Därför talar Bibeln mycket om gudsfruktan som är en bävan inför Guds helighet. Den är inte en sådan rädsla som man känner inför en som är ond. Trosförkunnelsen gör Gud förunderligt liten och stereotyp mitt i allt upphöjande och lovsjungande.

Den som verkligen blir fruktansvärd av den här förkunnelsen är djävulen. De som till sist bryter samman brukar ha en djup och svårbemästrad djävulsfruktan. Budskapet om djävulen är så förvirrande, för han är ena stunden så liten att man rätteligen bör skratta åt honom. I nästa stund är det hans "attacker" som står bakom alla lidanden från snuva till atomkrig. Den troende uppmanas att ständigt tala i tungor för att värja sig mot den löjeväckande lilla djävulen. Är han stark eller är han svag? I vilket fall har han fått en uppmärksamhet som han sannerligen inte förtjänar.

Kap 7

Makten och härligheten

Jag har en gång hört en trosförkunnare - Sam Whaley - förundra sig över att Adam lät sig luras av ormens löfte att han skulle bli som Gud. Det var han ju redan! Eftersom han var Guds avbild och en sorts skapelsens gud, så försökte han ju bli det han faktiskt redan var, menade Sam. Tydligen hade han inte förstått vad det betydde att vara Guds avbild.

Men häri har han fel. Skriften vittnar om att Gud skapade människan nästan till ett gudaväsen. Och på denna punkt skiljer sig framför allt många av Kenyons efterföljare klart från Bibeln. De säger att människan skapades till att vara skapelsens gud - visserligen med litet "g", men ändå. Detta är inte sant. Det tycks Adam ha begripit bättre.

Vad är en avbild?

I Rom 3:23 säger Paulus, att alla har syndat och därmed förlorat härligheten från Gud. Den gudomliga härligheten är för den frälste som prästens vita linnedräkt - en överklädnad av härlighet över det som inte är något i sig själv. Ty Adam skapades inte till att vara något i sig själv utan till att vara något i Kristus. Kristus är allt och då behöver jag inte vara något. Det är så jag är skapad. Detta att jag inget är i mig själv är inte en följd av syndafallet. Det var i stället tänkt att Kristi härlighet skulle räcka för oss båda.

Gud har en egen härlighet. Det hade inte Adam. Han kunde bara återspegla Guds härlighet. Gud har makt. Adam hade ingen makt men kunde till skapelsen förmedla Guds nåd och Guds vilja. När han gör det i lydnad och i medvetande om sin plats och sitt absoluta beroende, då råder han över skapelsen. Han äger den inte. Han förvaltar den bara i total trohet mot honom som äger den.

Undra på att det gick att fresta honom!

Lydnad och auktoritet

Du minns väl den romerske officeren som bad för sin sjuke slav. Om honom sade Jesus att han aldrig i Israel sett en så stor tro. Varför? Jo, officeren jämförde sig själv med Jesus. Han hade en "härlighet" över sina soldater. Men den berodde bara på att han själv stod under andras befäl. Om han hade gjort myteri mot sina överordnade, så hade han mist all auktoritet gentemot soldaterna. Auktoriteten satt ju i uniformen och lydnaden och inte i honom själv.

Detta är en bra bild av det som hände vid syndafallet. Adam sträckte sig efter den förbjudna kunskapen för att få makten att själv äga skapelsen utan att vara beroende av Gud. Då gjorde hela skapelsen också uppror mot Adam.

Tro enligt Kenyon

Kenyon säger att Adam var ämnad till att ha makt över skapelsen. När han åt av Kunskapens träd så lämnade han den makten till djävulen. Nu har Kristus kommit och tagit tillbaka makten från djävulen och har på nytt gett den till de troende. Om du bara tror att du fått tillbaka makten så kan du också utöva den - åtminstone om man får tro Kenyon.

Detta är trons funktion i Kenyons teologi. Han menar nämligen, att fastän Satan har mist sin makt så försöker han lura oss till att tro att han fortfarande har makt. Vi skall bara stå på oss i Jesu namn, så får Satan alltid ge vika, för han bluffar bara.

Adam hade makten men lät lura sig att ge den till djävulen, säger Kenyon. Gå icke du och gör sammalunda! Ta inte emot hans sjukdomar eller olyckor. Hur Adam kunde frestas till ett så dåligt val när han var Guds jämlike återstår att begripa, sedan Kenyon sagt sitt.

Bibeln säger tvärtom

Medan Kenyon säger att Adam hade all makt men förlorade den och fick den tillbaka, säger Bibeln det rakt motsatta. Adam hade ingen makt utan skulle regera genom ett utflöde av Guds nåd som strömmade fritt. När han grep efter makten, förlorade han nåden. Frälsningen betyder att Adam fått nåden tillbaka, om han avstår från alla anspråk på makt. Det är denna attityd av maktlöst och anspråklöst underordnande i tillit och trohet, som Bibeln kallar tro. Den ger inget utrymme för självsvåldighet av något slag.

Makt eller nåd

Jesus har all makt i himmel och på jord, men han använder den inte som vi skulle göra i hans ställe. Han vill regera genom nåd och inte genom makt. Han vill råda genom att låta välvilja strömma över dem som frivilligt underordnar sig honom och som vill ge honom all ära och makt, fast han redan har dem.

Men vad består då människans auktoritet i? Att inte försöka säga till berget att det skall kasta sig i havet, förrän Gud sagt att vi skall göra det. Du bestämmer inte var berget skall vara. Du överbringar bara Guds beslut.

Kenyon säger att vi får använda Jesu namn. Så står det ingenstans. Tvärtom står det, att ingen skall bli ostraffad som missbrukar Herrens namn. När han har beslutat kan du tala å hans vägnar - i hans namn. Men hans namn är inte ett kontokort med vars hjälp du kan göra vilka inköp du själv vill. Men du kan hälsa från Herren och säga att berget skall flytta sig. Om det var Herren som ville att det skulle ske så kan du vara lugn. Då räcker det med en tillsägelse i normalt röstläge. När och hur det sedan skall

ske är inte din sak att bekymra dig om. Det sköter Herren. Du har bara förmedlat hans vilja till skapelsen.

Uppväcka döda

Om vi hade den auktoritet över skapelsen som Kenyon påstår att vi har, så skulle vi kunna uppväcka alla döda. Det kan vi inte och kommer inte heller att kunna hur vi än bekänner. De döda skall uppväckas på den yttersta dagen, och den som gör det är Herren själv - inte vi. Han är nämligen inte så maktlös i sin skapelse, som vi såg i förra kapitlet att man ofta förkunnar.

När Jesus står utanför Lasarus' grav så tackar han Fadern för att han redan förut har hört sin sons böner. Först därefter säger han till Lasarus att komma ut. Jesus hade bett och fått klartecken. Sonen gjorde bara vad han såg Fadern göra. Det är verklig tro.

Ormens teologi

Ormen sade till Adam att han kunde bli som Gud genom att äta av Kunskapens träd. Kenyon säger att vi blir som Gud genom att låta oss födas på nytt och förnya vårt sinne med kunskapen om våra "rättigheter i Kristus". Detta är samma gamla frestelse fast i en ny skepnad.

Beträffande "rättigheterna i Kristus" finns det en argumentering som man ofta hör i modern trosförkunnelse. Den börjar med att predikanten läser 5 Mos 28 som handlar om välsignelse och förbannelse. När lagens förbund slöts mellan Herren och Israel, knöt Herren vissa villkor till förbundet. Om folket levde efter lagen, skulle det bli välsignat med fred, hälsa, välstånd och framgång. Om det bröt mot lagen, skulle det bli förbannat i samma avseenden.

När förkunnaren läst detta, går han över till Gal 3:13 där det heter att Jesus för oss har burit lagens förbannelse. Så fortsätter han med frågan vad det sedan blir kvar åt oss när Jesus burit denna lagens förbannelse. Svaret kommer direkt: välsignelsen. Resten av predikan brukar sedan åtgå till att man läser 5 Mos 28 om vilka välsignelser den kristne nu har rätt till. "Välsignat skall ditt baktråg vara och välsignad din Mercedes...", säger förkunnaren

Detta är ett skolexempel på att allt kan bevisas med en fyndig kombination av bibelord. Helheten måste få korrigeras önsketänkandet. Vad säger Skriften?

Två helt olika förbund

Gud gav inte lagen i förhoppning att göra människan rättfärdig genom den. Alltså kunde den välsignelse, som lagen utlovade, aldrig bli verklighet. I stället fungerade lagen bara som en förbannelse. I denna senare mening bar Jesus lagen i sin kropp upp på korset (Kol. 2:13-15). Och då var det hela lagen som korsfästes i Kristus - alltså även lagens välsignelse.

Lagens förbund byggde nämligen på ett rättighetstänkande. Förbundet var som ett avtal, där lagen talade om vilka rättigheter Gud hade mot människan - och människan gentemot Gud. Den sortens avtal vill den köttsliga människan ha i det längsta, eftersom hon älskar rättigheter.

För att bevisa att förhållandet mellan Gud och människa inte kan bygga på likställdhet eller rättigheter, gav Gud henne det slags avtal som hon automatiskt önskar sig. Tanken var att hon därmed skulle upptäcka, att hon inte klarar av att uppfylla sina skyldigheter, som ju är Guds rättigheter. Ty enligt Paulus gav Gud inte lagen med en förhoppning om att människan skulle bli rättfärdig av den utan för att hon skulle upptäcka djupet av sin orättfärdighet (Rom 7:7-16, Gal 3:19-24).

De löften som Gud formulerade i det gamla förbundet var helt visst ett uttryck för Guds hjärtelag. Men eftersom själva förbundet var chanslöst från början, så stod de där ändå mest för fullständighetens skull.

Det nya förbundet, som till skillnad från det gamla var tänkt att fungera, fick byggas på nådens grund, sedan hela rättighetstänkandet spikats fast på korset. Gud lät sina rättigheter korsfästas och gjorde det möjligt för människan att bli hans barn, om hon var villig att korsfästa sin längtan efter rättigheter.

Gamla förbundet byggde på ömsesidiga rättigheter. Nya förbundet bygger på att båda parter avstår från alla rättigheter. Trosförkunnelsen gör här en märklig kombination, så att Gud mister sina rättigheter och vi behåller våra. I praktiken hamnar då Gud i det nya förbundet, och vi stannar kvar i de "bästa bitarna" av det gamla.

Detta är antagligen inget medvetet bedrägeri, men falsk lära är det lika fullt. Om du låter lura dig, så upphör du att förstå det förbund som Gud faktiskt har ingått med dig. Och då är du illa ute! För du kan inte se nåden, om du tror att du har rättigheter.

Antingen blir du då uppblåst och självsvåldig av "rättigheterna". Eller också kollapsar du, när du upptäcker att rätten att kasta ut alla demoner också innebär en ny skyldighet: att själv hålla reda på dem allesammans. Om du har någon självkänedom så kollapsar du! Somliga har så mycket självkänedom att de t o m hamnar på mentalsjukhus, när de inte klarar av att själva hitta felet i denna lära.

Under mitt samarbete med trosrörelsen sade min hustru tidigt, att hon upplevde förkunnelsen som glädjelös. Jag förstod först inte vad hon menade, och hon kunde inte förklara sig. Men nu förstår jag. Visst kan det bli lovsång och jubel utan gräns inför allt tal om rättigheter. Men den som på djupet upplevt glädjen över verklig nåd, känner att något viktigt fattas trots ljudstyrkan.

Sammanfattning

Trosförkunnelsen erbjuder ett nytt evangelium, som vid första påseendet verkar vara betydligt bättre än det gamla vanliga. Självklart förs det inte ut som ett nytt evangelium utan som det enda riktiga men bortglömda. Det utlöser stor glädje och handlingskraft, men det bygger inte på nåd annat än precis när man blir frälst. Sitt liv som

kristen skall man sedan bygga på rättigheter snarare än på en nåd som är varje morgon ny.

Har man lite självkänedom, så upptäcker man snart att man inte är kompetent att hantera de stora rättigheter som utlovas. Dessutom fungerar de inte alltid som det har utlovats trots att man gjorde som man skulle. Då hamnar man i förvirring och ångest.

Jag har talat med många som varit djupt inne i trosrörelsen och sedan klivit av eller ramlat av. Många säger att de upplevt både en stark dragning till att gå djupare in i förkunnelsen och samtidigt en växande ångest, när de gjorde det. En ung man förenade dessa båda känslor till en enda bild. Han sade: "Det var som att sugas in i ett svart hål."

Många tror att attraktionskraften kommer från Gud - att den är Guds kallelse till ett djupare engagemang. Ångesten sägs däremot vara "Satans attacker". Ibland påstås det, att vi som tar avstånd från trosrörelsen - inte dess människor men väl dess lära - utstrålar förbannelser som framkallar denna ångest. Jag gör det inte själv och vet ingen annan som gör det. Men om så vore - varför skall det vara så svårt att stå emot den ångesten i Jesu namn?

Nej, förhållandet är helt visst det motsatta. Lockelsen är ormens frestelse och inte Guds kallelse. Den är en sugande frestelse till andlig makt. Ångesten kommer åtminstone delvis från Gud. Den är hans varningssignal.

Om du har varit på en riktig skrattgudstjänst och både gapskrattat och rutit som Lejonet av Juda och du sedan mår dåligt, så tänk inte att djävulen ansätter dig för att du börjat bli så farlig för honom. Du mår dåligt för att du sysslat med något som inte hör det kristna livet till. Bara i Guds närhet finns verklig frid och verkligt barnskap. Låt varna dig medan tid är!

Kap 8

Barnsnödsbön

Vi skall nu något komma in på frågan vad bön i praktiken kommit att bli inom trosrörelsen. En utveckling har skett sedan Kenyons dagar.

Kenyon talar i sina böcker mycket om bön och bönhörelse, och som vi redan konstaterat, så gäller det att ha tro och inte hopp. Redan i hans tappning blir det likväl oklart vad bön egentligen är för något. Om jag redan har fått allt skall jag ju faktiskt inte behöva be om något. Då skulle det räcka med idel bekännelser. Gud skulle tilltalas genom tacksägelse men knappast genom bön.

Anspraak på Gud

Från Kenyon härstammar läran om att förbundet med Gud är ett "blodsförbund". Här har han hämtat modellen till denna kunskap från primitiva folks sätt att sluta fred. Hövdingarna ingick ett blodsförbund. Allt som den ene ägde kunde då den andre göra anspraak på, och båda parter var skyldiga att försvara varandra med sina liv.

Kenyon menar utan hållbara bevis från Bibeln, att Gud har ingått den sortens förbund med oss. Vi kan läsa om hur David och Jonatan ingick ett förbund med varandra på sådana villkor. Men ett förbund mellan Gud och människa ingås ju inte mellan två likvärdiga parter. Om man inte ser det som Kenyon, förstås - att vi faktiskt kan umgås på lika villkor med Gud.

Eftersom nu Kenyon ser det så, blir det också naturligt för honom att bedjaren på något sätt kräver av Gud det han har lovat i sitt förbund. I boken *What happened from the cross to the throne* säger han om den fallna människan: "He has no covenant claims on God" (sid 61). Det betyder ungefär att "han har inga förbundskrav på Gud." Med detta vill alltså Kenyon ha sagt att den troende kan kräva Gud på bönesvar i kraft av hans förbund med oss.

I traditionell kristendom är bönen en vädjan till Gud. Den behöver inte vara krypande. Till sin natur är den frimodig, ty bedjaren vet att Gud är god. Men den är en vädjan. Hos Kenyon har den övergått till att bli ett anspraak på Gud.

Så länge vi vädjar, räknar vi med att Gud har sin fria vilja. När våra anspraak skall ersätta vädjandet, så låter det ju som om Gud bundit sig så till den grad genom sina löften att han inte längre har någon egen handlingsfrihet kvar! Han måste ge oss det vi begär. Det kan inte stämma.

En förskjutning

Sedan Kenyons dagar har många fått rader av uppenbarelser. Några av dem beskrevs i kap 6. De säger oss att Gud inte kan göra så mycket i sin skapelse, om vi inte tar för oss. Detta kan vi göra utan att fråga om lov. Det verkar till och med som om det vore mera tro i att inte fråga.

Anspråken kommer då gradvis att upphöra att gälla Gud. Han har ju redan gett oss allt och har egentligen inget mer att tillföra. Dessutom låter det konstigt i mångas öron att göra anspråk på Gud, så följderna har blivit att man förkunnar att anspråken skall riktas mot djävulen.

Men då återkommer frågan med förnyad tyngd: Vad betyder i så fall ordet bön?

Krigstungor

Det finns en sorts tungotal som man bara hör i trosrörelsen. Det låter som en stenkross på högt varvtal, och de som hållit på med det länge får med tiden besvär av kronisk heshet. Första gången man hör det, blir många känsliga människor illa till mods, men man vänjer sig vid det som vid så mycket annat.

Bönemöten av det här slaget är ganska svåra att ha i en lägenhet i flerfamiljshus. Grannarna klagar på alla de konstiga ljuden. Och det går liksom inte att dämpa ljudnivån. Den anses vara nödvändig för att demonerna skall ge vika.

Förr sades det ofta - vilket inte står i Bibeln - att finessen med tungotalet skulle vara att djävulen inte begriper något av ens samtal med Gud. Nu sägs det tvärtom - vilket inte heller står i Bibeln - att ett aggressivt tungotal skulle ha en speciell förmåga att skrämja bort demoner.

Det är detta senare som gäller numera. Den hårda framtoningen är ett uttryck för "auktoritet", och därför kallas det krigstungotal eller rätt och slätt krigstungor.

Man hör en hel del undervisning om vikten av att den kristne "laddar batterierna" genom att tala i tungor flera timmar per dag. Det ord man då faller tillbaka på är 1 Kor 14:4 att den som talar i tungor bygger upp sig själv. Om tungotalet är en innerlig tillbedjan till Gud är detta förvisso sant. Men när det i stället är djävulen man riktar sig till i "hårda ordalag" - vad händer då? Bygger det fortfarande upp? Det kanske bygger upp mer än "vanligt" tungotal?

Svart ångest

Jag blev satt på spåret av en ung man, som berättade att han gick in ett tillstånd av djup ångest när han började "kriga i tungor". Förut hade han inte besvärats av nämnvärd ångest men nu blev det svart som natten. Nyfiken som jag är, har jag fortsatt att fråga om detta, när jag träffat folk som varit långt inne i trosrörelsen. Grovt räknat anger hälften av dem liknande erfarenheter. Den vanliga "förklaringen" är att man nu blivit så farlig för djävulen, att han attackerar en mer än någonsin. Problemet skall alltså lösas med mer tungotal inte med mindre.

Min uppfattning är att detta "bedjande" varken är bön eller auktoritet i Bibelns mening. Det kan inte vara meningen att den kristne skall ägna timmar varje dag åt att tala till djävulen - inte ens i befallande form. Ett sådant böneliv finner vi inte ett enda exempel på i Bibeln - varken i Psaltaren, i Jesu undervisning, i apostlarnas liv eller i breven.

Om vi antar att de falska uppenbarelserna kommer från demoner som kläder ut sig till ljusets ängel, så kan vi också lugnt räkna med, att ett av deras viktigaste mål är att få kristna att sluta be till Gud. Naturligtvis är det inte en slump att "Jesus" i den ena visionen efter den andra talar om att bön på det gamla vanliga sättet är ett slöseri med tid.

Vidare skall vi räkna med att samma makter vill lära bedjaren en rad "bättre" tekniker för att vinna seger. Och när vi tittar efter vad dessa innebär i praktiken så får vi se att Gud inte längre är inblandad. Antingen skall den kristne bara ta för sig eller också är "bönesvaret" följden av en kraftmätning mellan den kristne och djävulen.

Det senare kallas ofta andlig krigföring - en term som inte finns i Bibeln. Uttrycket är helt i sin ordning om vi menar att det står för förbön intill dess att Gud ger auktoritet över hinder eller andemakter. Men ofta menas i stället att man direkt börjar söka upp furstar och väldigheter för att hamra på dem med tungotal och tillsägelser.

Frågan är om vi har i uppdrag att göra så eller om vi ens har lov till det. Visar inte all den nattsvarta ångest, som många drabbas av att krigaren i dessa fall har gått ut ur blodets beskydd? För det går alltför lätt en sorts njutning och maktberusning i krigandet (Luk 10:20). Därför kan man misstänka att det ligger en frestelse i alla uppenbarelser som manar till direkt konfrontation i stället för bön.

Att söka upp andemakter för att få deras råd kallas spiritism. Vi kan utöva auktoritet över dem när vi får klartecken från Gud eller när de manifesterar sig spontant. Men har vi lov att på eget initiativ söka upp dem ens för att befalla över dem? Eller räknas detta också som spiritism i Guds ögon? (Kom ihåg att jag nu inte talar om "vanligt" tungotal utan om krigstungor och andra självvalda former för att banka på djävulen.)

Föda fram bönesvar

1983 hörde jag första gången talas om "ett nytt sätt att be", på amerikanska kallat travail in prayer - ett lite svåröversatt uttryck som ungefär betyder "att be under förlösningssmärta". På svenska har det kommit att kallas "barnsnödsbön".

Teologin bygger i stort sett på Paulus' ord till galaterna "...er som jag nu på nytt med smärta får föda till liv" (Gal 4:19). Det är inget nytt att förbön och lidande hör ihop. Förut har vi alltid sagt att förebedjaren delar skapelsens suckar och vända. Men det nya i detta sammanhang är, att smärtan inte främst är en vädjandets smärta utan en framfödandets.

För om vi redan har fått allt, så behöver vi inte i medlidandets smärta gå till Gud med skapelsens hela vända. Vi behöver inte ömka oss över de illa medfarna folkskarorna. Vi skall i stället ta ut av de himmelska förrådshusen.

På detta viset blir det inte längre Gud som svarar för bönesvaren, utan det är just det som är förebedjarens tjänst när han "föder fram". Men är det inte detta Paulus skriver om till galaterna? Knappast, han talar om de umbäranden och strapatser som han genomgick för att bära evangeliet till dem första gången (jfr Gal. 4:13).

En öppnad dörr

När man blivit intresserad för nya metoder, vilka tidigare generationer inte kände till, är man på farlig mark. Inte minst gäller detta om teknikerna bygger på uppenbarelse och inte på Bibeln. För det första grips man av den falska tanken att frågan om väckelse skulle vara en fråga om teknik i stället för omvändelse från kärleken till denna världen. För det andra blir man vidöppen för allt märkligare former av andliga metoder.

I Sverige ser vi när detta skrivs hur ett förkunnarpar från USA kommer med en ny form av befrielse-tjänst som Gud påstås ha uppenbarat. Man spelar rytmisk musik och övergår sedan till att tjuta i öronen på varandra. Man ropar inte ens Jesu namn, man skriker bara så gällt man kan. När alla i en stor församling skall befria varandra hör man bara en kakafoni av tjut och skrik.

Musiken och tjuten låter som Afrika före missionärerna, och det kan nämnas att även vissa trosförkunnare tagit avstånd från denna metod. Det intressanta är att den är möjlig att lansera bara med hänvisning till "uppenbarelse". En dörr som borde vara stängd har öppnats, när man kan komma med nya metoder och i stort sett slippa få dem prövade.

Sammanfattning

Läran om att vi redan äger allt, gör att begreppet bön delvis fått ett helt nytt innehåll. Krigstungor och barnsnödsbön är konsekvensen av att Adam anses ha återfått makten över skapelsen. Aldrig ser man tydligare Adams önskan att bli som Gud än i barnsnödsbedjandet. Tänk att föda fram bönesvar! Förut har vi alltid sagt, att just detta var Guds del i det hela. Nu ser det ut som om människan tagit över.

Många bönegrupper har spruckit genom denna teologi. Det är svårt att be tillsammans, när man inte längre menar samma sak med ordet bön. Halva gruppen kan inte vädja till Gud, medan andra halvan med hög röst talar i tungor till djävulen. När gemenskapen har brustit, så är många människor förvirrade. Vad var det som hände? Vi som hade det så bra förut! Nu har allt rasat. Vad gjorde vi för fel??

Bland dem som krigat finns det många som mår mycket dåligt av sitt krigande, och som ändå tror att lösningen ligger i mer krigande. Vi har en kamp att utkämpa det är sant. Men är inte risken stor att vi blir lurade i den kampen om vi låter oss undervisas i "andlig krigföring" via uppenbarelsen som helt klart är falska?

Är det inte ett uttryck för vårt misstroende mot Gud att vi inte nöjer oss med att föra kampen på hans vis, med uthållig bön? Att vi söker andra metoder är ett uttryck för

otro och inte för tro, eftersom vi vill vinna större, snabbare och lättare segrar än Gud ger som svar på "vanlig" bön.

Kap 9

Jesus i dödsriket

En del i Kenyons lära som blivit mycket omskriven, och som de flesta därför hört talas om, är den nya synen på Jesu försoningsverk. Kyrkan har alltid förkunnat att det var Jesu fysiska lidande på korset som frälste oss. För denna ståndpunkt finns det också överväldigande stöd i Skriften. Läs gärna Ef 1:3-10, Fil 2:5-11, Kol 1:19-23, Kol 2:13-15, Hebr 9:27-28 och 1 Petr 4:1-2.

Men för Kenyon är detta inte nog. Trots att Jesus säger: "Det är fullbordat" strax innan han dör, så förkunnar Kenyon att det inte är färdigt med detta. Det som kommer sedan är det egentliga frälsningsverket.

Då säger Kenyon nämligen att djävulen tog Jesus ned till dödsriket i tanken att han själv och demonerna vunnit en slutlig seger. De skulle därför gjort vad de kunde för att plåga Jesus, och han led då vad hela mänskligheten annars hade behövt lida i helvetet.

Gjord till synd

Kenyons textunderlag är det klenast tänkbara. Han utgår från ett enda bibelord, nämligen 2 Kor 5:21 där det heter:

"Den som inte visste av någon synd, honom har han för vår skull gjort till synd, för att vi i honom skulle få den rättfärdighet som kommer från Gud."

Egentligen måste vi också läsa King James' översättning, som är den enda gångbara i engelskspråkiga delar av trosrörelsen:

"For he hath made him to be sin for us, who knew no sin; that we might be made the righteousness of God in him."

Kenyons ofta upprepade tanke är att Kristus blev gjord till synd för att vi skulle bli gjorda till rättfärdighet. "Han blev vad vi var för att vi skulle bli vad han är", heter det ofta både hos Kenyon och Hagin. Och så kunde man kanske tolka den här versen om vi inte hade resten av Bibeln att tillgå. Här finner nu Kenyon alltså något mer än att Kristus bara skulle ha gått in i vårt ställe.

Gå över gränsen

Kenyon påstår nämligen att Jesus inte bara led för syndare utan att han bokstavligen talat blev gjord till en syndare. Han fick syndarens natur säger Kenyon. Han dog andligen. Från att förut varit "Gud i mänsklig förklädnad", så blev han enligt Kenyon bara en människa med syndares natur när han dog. Han påstås nämligen ha dött andligen innan han dog fysiskt. Hade han inte gjort det, hade han inte kunnat dö fysiskt heller, menar Kenyon.

Kenyon för ett ganska invecklat resonemang om Jesu inkarnation: "Jesus blev inte delaktig av sin mors natur. Hon klädde honom endast i syndfritt kött. Hade han blivit befruktad genom Josefs säd skulle hans kropp ha varit dödlig.. Han hade samma sorts kropp som Adam hade i lustgården före syndafallet" (What happened between the cross and the throne, sid 21). Jesus måste därför göras till en syndare och dö andligen för att kunna dö kroppsligen. Han måste få Satans natur i sin ande.

Vad säger då Kenyon att frälsningen består i? Ja, inte i att Jesus i rättfärdighet gav sitt liv som en gåva och ett offer. I stället blev han en syndare som hamnade i helvetet tills Fadern på tredje dagen sade: "Nu är det nog!" Då föddes Jesus på nytt till andligt liv och gudomlig rättfärdighet. Därpå tog han makten över djävulen genom att slita ifrån honom nycklarna till döden och dödsriket. Sedan uppstod han från de döda, och frambar efteråt sitt blod i det himmelska tabernaklet.

Nyckelordet är hela tiden ordet "gränsöverskridande". Jesus sägs två gånger ha gått över gränsen mellan Gud och människa - dels innan han dog, dels när han föddes på nytt i avgrunden. Kenyon menar sedan, att när Adam föll i synd, så gick han över den gränsen och förlorade sin ursprungliga gudomlighet. När han genom frälsningen föds på nytt, så går han över samma gräns åt andra hållet. Vilket skulle bevisas.

Konsekvenserna

Denna helt nya frälsningslära behövs alltså för att Kenyon skall kunna bygga under sin tes om att vi blir av med vår "sataniska natur" när Jesus tog den till helvetet och förvandlas till Guds jämlikar när Jesus föddes på nytt. Det är därför trosförkunnare i allmänhet har så svårt att avstå från denna teologi. De flesta ligger lågt med den, väl vetande att den är lätt att kritisera. Men du får dem inte att erkänna att den är fel, för den behövs i deras system.

Egentligen kan man väl tycka, att det är oväsentligt om Jesus frälste oss på korset eller i avgrunden, bara vi är frälsta. Men så är det inte. Frälstes vi i avgrunden enligt Kenyons modell, så blir vi "i Guds klass" när vi föds på nytt. Därför hänger man fast vid en falsk teologi trots att den är lätt att motbevisa. Men många ligger lite lågt. Det visar att man tycks veta att detta är en sjuk sak.

Den andra konsekvensen blir att Jesus inte frälste oss genom att utblotta sig inför Fadern utan genom att rycka nycklarna från djävulen. Om det var så han segrade så är det modellen för vår seger med. Vi segrar inte genom att utblotta oss inför Fadern utan vi vinner över djävulen genom att använda makt.

Jesu seger var en kärlekens seger, men Kenyon gör om den till en maktens seger.

För det tredje använder Kenyon denna frälsningslära för att bygga under sin extrema gränsdragning mellan andligt och fysiskt. Synd och sjukdom är andliga problem för Kenyon. Det upprepar han gång på gång i sina böcker. Ett andligt problem kan inte lösas genom ett fysiskt lidande. Det vill till ett andligt lidande, säger Kenyon. Som vanligt finns det inget stöd i Skriften för dessa detaljerade tankar. Kenyon bara säger att det är så.

Men Kenyon kanske har rätt?

Mycket hänger på om Kenyon rätt har uppfattat vad Paulus menar med att Jesus blev gjord till synd. Betyder det verkligen, att han gick över gränsen och förlorade sin gudomlighet innan han dog?

Nya testamentet är skrivet på grekiska och det gamla har vi på hebreiska. När vi går till Gamla testamentet kan vi konstatera, att i hebreiskan används samma ord för att beteckna både synd och syndoffer. I Nya testamentet talas det mycket lite om syndoffer, och det går därför inte att finna om motsvarande språkbruk kunde gälla även här.

Det får ändå anses som fullt tänkbart att man översätter orden att "han som inte visste av någon synd blev för vår skull gjord till ett syndoffer". Det kunde Jesus bli utan att förlora sin gudomlighet. Så har kyrkan förkunnat i alla tider.

Det finns dock klarare vittnesbörd. Jesus säger själv: "Det är fullbordat", innan han dör, och han lovar rövaren: "I dag skall du vara med mig i paradiset". Här pläderar dock Kenyon för en alternativ översättning. Han poängterar - vilket är sant - att det varken finns punkt eller kommatecken i grundtexten. Därför anser han, att texten skall översättas: "Sannerligen, i dag säger jag dig: Du skall vara med mig i paradiset."

Petrus utplånar varje tveksamhet med orden:

"Även Kristus led döden för synden, en gång för alla. Rättfärdig led han för orättfärdiga, för att kunna föra er till Gud. Han blev dödad till kroppen men levandegjord till anden. I anden gick han bort och predikade för de andar som hölls i fängelse, de som inte lydde den gången då Gud i sitt tålmod gav dem anstånd i Noaks dagar, medan arken byggdes" (1 Petr 3:18-20).

Här är det uteslutet, att Jesus skulle "ha Satans natur" när han dör. Han går inte till dödsriket för att plågas av demoner. Han går dit i triumf för att förkunna Guds godhet. Exakt vad den förkunnelsen betydde för dem som hörde den förstår vi inte, men det behövs inte heller. Klart är i alla händelser, att om Kenyon skall få rätt, så måste den här texten rivas ut ur Bibeln. Det räcker inte med mindre.

Eftersom varje sak skall avgöras av två eller tre vittnesbörd, så ger oss Bibeln ytterligare två som är helt solklara. Det var när Jesus dog som förlåten i templet rämnade. Så länge den fanns, markerade den att människan inte fick lov att träda in i Guds närhet. När Jesus sade att försoningsverket var fullbordat, så öppnades vägen tillbaka.

Om Kenyon haft rätt, skulle den rämnat på påskdagen, eftersom synden först då skulle varit sonad, och Jesus då först fått nycklarna till döden och dödsriket.

Johannes gör klart, att man krossade benen på de båda rövorna men inte på Jesus. Läser vi Ps 34, så står det där, att den rättfärdige måste lida mycket, men att inte ett ben i hans kropp skall bli krossat. Alltså gav Fadern det vittnesbördet, att Jesus dog i rättfärdighet och inte i "Satans natur".

Gränsen står fast

Det står om Jesus, att han blev "lik oss människor" (Fil 2:7). Han blev "som en av oss", men han blev aldrig "en av oss". Han avstod från jämlikheten med Gud, men han upphörde aldrig att vara Gud. Gränsen mellan Gud och människa tillkom i skapelsen och inte i syndafallet, och Jesus bröt aldrig ner den i sin försoning heller.

Johannes varnar för villfarelsens ande som förnekar att "Jesus är Kristus, vilken kommit som människa av kött och blod" (1 Joh 4:2). Vi möter detta falska synsätt överallt i New Age. Där är Jesus en av "de upplysta mästarna", men det är ingen artskillnad mellan honom och oss. Hur villfarelsen än formuleras, så betyder den att gränsen skulle vara nedriven. Det var den gränsen Adam ville gå över, och hans längtan har ännu inte upphört.

Det är alltså här, som själva fällan är gillrad. Kristendomen är alltid ansatt från mörkrets rike av krafter som vill förvandla människan från att nästan vara ett gudaväsen till att verkligen bli ett. Detta går lättast att genomföra om man förkunnar en Jesus som var eller blev en människa och inget annat.

Mycket starka krafter är i rörelse. Hur skall vi känna igen dem? De bryter alla ner Jesu särställning. Han var på en gång sann Gud och sann människa, säger klassisk teologi. Och denna formulering har stått sig genom två årtusenden av brottningskamp mot villfarelser av olika slag. Den är nog testad.

Kenyon säger, att Jesus aldrig var sjuk. Hur kan han veta det, när det står att han "var förtrogen med sjukdom" och att han "var frestad/prövad i allt, på samma sätt som vi"? Svaret är enkelt. Innan Jesus dog andligen, kunde han varken bli sjuk eller dö, säger Kenyon. Alltså hävdar Kenyon, att Jesus i praktiken inte var sann människa förrän han dog "andligen" och fick Satans natur. Och när det hände, var han inte längre sann Gud.

Men nu var det alltså meningen att han skulle vara sann Gud och sann människa på samma gång, allt sedan han föddes. Det är bara när vi strikt håller fast vid den tanken, som vi kan förstå att Jesus identifierade sig med oss utan att sudda ut gränsen mellan Gud och människa.

"Gneta inte med läran"

Många religionskrig har utkämpats i den rena lärans namn. Många är därför skeptiska till att man analyserar nya rörelsers läror. De menar, att man får vara lite praktisk och ta emot de goda bitarna. Resten får man släppa.

Därför erkänner många, att hela läran om Jesu frälsning i avgrunden är oriktig. Den bör vi förkasta, menar de. Men sedan kan vi gott ta emot en massa annat ur trosförkunnelsen. Därför kan man möta människor, som är övertygade om vi kan "ta ut himmelska förmåner i tro", samtidigt som de håller fast vid den klassiska teologin om frälsningen. De säger sig ha förkastat det som var dåligt och behållit det som var bra.

Men det har de inte. Läran om att vi kan "ta ut i tro" bygger på att vi blir Guds jämlika genom rättfärdiggörelsen. Och den i sin tur bygger på att Jesus gick över gränsen och frälste oss i avgrunden. Så i samma ögonblick som vi säger oss hålla fast vid klassisk teologi om frälsningen, så måste vi rensa ut alla de följdteologier, som den falska försoningsläran dragit med sig.

Vi antar, att du går ut med en mäklare för att köpa ett hus. Grunden är skev och full av mögel, men resten av huset ser trevligt ut. Mäklaren försöker sälja till dig och säger att "grunden går ju alltid att ta bort". Tror du på det? Har du sett ett hus sväva fritt i luften?

Du kan få en ganska enkel tumregel till vad som blir kvar, sedan man rensat bort den falska försoningsläran och alla dess följder. Gå in i en karismatisk pingstförsamling och lyssna på förkunnelsen där. Den motsvarar ungefär det som är sunt i trosrörelsen.

"Delaktig av gudomlig natur"

Innan vi slutar denna viktiga analys vill jag för fullständighets skull kommentera ytterligare två bibeltexter, som ofta används för att stödja Kenyons tankar. I 2 Petr 1:4 står det, att vi blivit delaktiga av gudomlig natur. Betyder inte det, att vi blivit gudar? Nej. Det ord som översätts med "delaktig" är det grekiska "koinonos". Det ordet har ingen exakt svensk eller engelsk motsvarighet. Det betyder i första hand "den som lever i gemenskap". Vi välsignar ofta varandra med "den helige Andes delaktighet" och menar då som det står i NT 81 eller hos Giertz: "gemenskap med den helige Ande".

Som kristna är vi delaktiga i varandra. Det är gemenskapens hemlighet. Men det betyder inte, att Svensson blir Andersson för det. Den gränsen finns kvar. Skillnaden är att det finns en kommunikation över den gränsen. Så är det också mellan oss och Gud. Gränsen finns, men i Kristus har det också blivit en ny kommunikation.

Den andra texten är Ps 82, där Gud talar strängt till "gudarna" Vilka är de? Svar: de är jordiska kungar och makthavare, alltså människor. På den tiden utgav sig kungar för att vara gudar eller halvgudar, och de dyrkades av folket. Men allt detta var en styggelse för Gud. Det kan du se på Guds reaktion, när Israels äldste kom till Samuel och önskade en kung över sig (1 Sam 8). Gud tog detta som ännu ett uppror. Vill du ha fler texter som talar om Guds syn på de människor som menar sig vara gudar, så läs noga Jes 41:21-29 (ssk vers 23) och Hes 28:1-10.

Sammanfattning

Kenyon har försökt ändra läran om Jesu försoning, så att det centrala blir att Jesus går över gränsen mellan Gud och människa innan han dör. Sedan när han uppstår, går han på nytt över den gränsen och får då åter tillbaka sin gudomliga natur. Sedan lägger Kenyon denna felaktiga tanke som en mall för människan. Genom syndafallet gick hon över samma gräns och förlorade jämlikheten med Gud, anser han. Och genom pånyttfödelsen skulle hon sedan ha återfått sin ursprungliga gudomlighet. Därför kan hon "ta ut i tro", och därför kan hon härska över skapelsen igen, säger Kenyon.

Det är bara så att detta med säkerhet är fel, ty Adam var nästan ett gudaväsen och inte en gud. Och eftersom denna lära gjorts till grund för allt som ger trosförkunnelsen dess särart, så gör vi klokast i att förkasta alltsammans. Det går inte att pröva och behålla vad gott är, ty det som skiljer trosrörelsens lära från god karismatisk pingstförkunnelse har hela tiden den falska försoningen som utgångspunkt.

När man läser Kenyons böcker verkar det som om läran om försoningen kom till ganska sent, efter det mesta av vad Kenyon i övrigt förde fram. Allt börjar med pånyttfödelsen och tankarna om försoningen är den avslutning som till synes bekräftar att allt det andra skulle vara rätt. Så man kan ändå inte återgå till klassisk försoningsteologi utan att resten äventyras. Slutstenen behövs för att bygget skall hänga ihop.

Kenyons bok *What happened between the Cross and the Throne* handlar just om hans nya försoningslära. Kenyon har gett boken en underrubrik, där det står: "Borde ha skrivits för 400 år sedan". Det är svårt att hålla med honom, när man satt sig in i den nya lärans alla konsekvenser. Men rubriken visar att det faktiskt rör sig om ett nytt evangelium.

Kap 10

Tjusningen

Helt kort skall vi ställa frågan varför trosförkunnelsen är så attraktiv. Många menar att detta beror på att den lovar människan allt vad hon önskar sig. I USA har man myntat en del olika slogans för att peka på detta - "health and wealth gospel", "name it and claim it" etc.

Naturligtvis bidrar detta, men jag känner många som engagerat sig och vet att en del av dem lever i stor offervilja. Man kan fråga sig varför inte en mera biblisk teologi kunde utlösa åtminstone lika stor hänförelse.

Godhet och allmakt

Det finns en mycket attraktiv sida hos trosförkunnelsen, och det är att Guds godhet och allmakt mister all den gåtfullhet som så många kristna annars brottas med. Satan görs ansvarig för det onda, och därmed faller ingen skugga på Gud för dess tillkomst. Vi har dessutom fått i uppdrag att utöva Guds makt i hans ställe, så därför beror det inte på Gud utan bara på oss själva när lidandet kommer.

Ondskans och lidandets existens i närvaro av en god och allsmäktig Gud får en enkel förklaring. Undra sedan på att denna lära utlöser stor handlingskraft! Ty alltsedan början av 1700-talet har detta teologiska problem - som kallas teodicéproblemet - varit ett av otrons tyngsta vapen mot tron.

Om den stora poängen med trosförkunnelsen är att Gud blir begriplig, så kan vi förstå hur plågade de troende länge varit av teodicéproblemet. När detta får sin skenbara lösning, så frigörs både offerviljan och glädjen i att gå ut och vittna.

En skenlösning

Men tyvärr är frågan inte löst efter bibliskt mönster. Det märker man när man "stått emot" efter konstens alla regler och lidandet ändå fortsätter. Man har fått en enkel och tilltalande karta över verkligheten, men det viktigaste med en karta är inte att man blir glad av att titta på den. Det skall gå att ta sig fram med den i okänd terräng, annars är den inte mycket att ha.

Jag minns en person som först blev entusiastisk över trosförkunnelsen. Han hade tidigt fått lära sig att "Gud har redan gjort allt som han kommer att göra för din sjukdom". Men när kartan visade sig oduglig till att leda honom ut ur hans lidande trots att han gjorde som han skulle, så gick han in i ett stort mörker.

Övergivenhet

Guds godhet som från början hade varit så lätt att förstå blev förvirrande när han själv inte kunde "kasta ut djävulen ur sitt liv". Då kände han sig i stället som ett barn som pappa hade övergivit i skogen. Pappa hade gett barnet ett tält som det inte kunde resa, och ett spritkök som det inte kunde tända. Det var ingen idé att ropa på pappa, för han hade gått sin väg och sagt att han inte skulle ge mer hjälp än han redan gett.

I den situationen upplevde sig den sjuke lika övergiven av människor som av Gud. De flesta av hans vänner upprepade bara de bibelord som han skulle "stå på" och höll sig sedan undan. Torbjörn Swartling som själv varit aktiv i rörelsen (se litteraturlistan) beskriver att hela ens tro kan komma i gungning om man kommer för nära dem som inte blir friska. Ty frimodigheten bygger på att man menar sig ha förstått hur Guds godhet fungerar.

En begriplig Gud

När trosförkunnelsen gör Gud så totalt begriplig att han måste svara när vi gör anspråk på hans löften så utlöses hänförelse. Men för den skull har inte tillvaron blivit mindre gåtfull - om man tänker efter. Ty, som jag förut sagt, så blir djävulen i stället så outgrundlig att somliga bryter ihop. Ena stunden kan man skratta åt honom, nästa stund måste man vara på sin vakt mot alla slags attacker.

För min egen del föredrar jag att likt gångna generationer ha en Gud som är så stor att jag inte kan förstå honom i allt medan djävulen är betydligt mindre och därmed lättare att förstå. Att ha en Gud som egentligen blir ganska liten i sin begriplighet medan djävulen blir outgrundlig skapar till sist en förfärlig otrygghet.

Dessutom tror jag att den klassiska synen är sann. Vill du veta min ståndpunkt mera i detalj när det gäller Guds godhet och allmakt får jag be dig läsa min bok Lidandets varför.

Kap 11

En liten saga

När vi nu har förstått att Kenyons lära på flera sätt går långt vid sidan av bibelordet, så börjar vi naturligtvis undra hur det kan gå så galet. Måste vi säga, att han själv och alla som tänker och lär som han, är ondsinta villolärare? Nej, så behöver det alls inte vara. I detta kapitel vill jag berätta sagan om Persson, som fick en nådegåva utan att riktigt förstå nåden i den.

Det var en gång för länge sedan en gudfruktig evangelist som hette Persson. En dag upptäcker han, att Gud välsignat honom med en kraftgärningarnas nådegåva. Han har inte förtjänat den. Den är nåd. Han bar sig inte ens åt på något speciellt sätt för att få den. Gud utväljer vem han vill och han förklarar sällan eller aldrig motivet för sitt val.

Hur gör man under?

När nu Persson ber för sjuka händer de märkligaste saker. Döende cancersjuka reser sig upp ur sängen och börjar klä på sig. Deprimerade människor börjar skratta och jubla.

Vi brukar säga lite fromt att det är Gud som skall ha hela äran men det får han sällan eller aldrig. I stället ger vi Persson en rejäl del av äran. Hur går det till? Prisar vi honom och hedrar honom? Nja, det har vi lärt oss att man inte skall göra. Somliga gör det ändå och det är illa. Men de flesta hedrar honom genom att de börjar studera hur han "bär sig åt" för att hela de sjuka.

De börjar med andra ord att söka förklaringen till underverken i Persson och inte i Gud. Persson kanske t o m själv faller offer för detta felslut och öppnar egen bibel-skola för att lära ut hur man gör mirakler. Eftersom alla räknar med att förklaringen till en viktig del ligger i Persson och inte bara i Gud, börjar nu alla be med samma ord, tonfall och tungotal som Persson. Som om det skulle alstra en nådegåva!

En gång när ett extra stort mirakel inträffat, så hade Persson råkat lägga ena handen på den sjukas huvud och den andra på hans ena fot. Sedan dess undervisar Persson om att "det är så man gör, när man helar de sjuka. När man lägger händerna just så, kan Guds kraft på ett speciellt sätt strömma genom den sjuke", förklarar han. I fortsättningen anses det allmänt, att man är bakom flötet om man inte ber för sjuka på just det sättet.

Varför inte alla?

Likt alla före honom som fått de sjukas helande på sitt hjärta lider Persson av att inte alla blir helade. Han längtar efter den dag då han kan hjälpa alla. Och han är en from man. Han söker Herren i bön för att få mer kraft. Men han söker också förfina sin teknik, för han är ett barn av 1900-talet i långt högre grad än han själv förstår. Så han fortsätter att söka svar på frågan hur man skall bära sig åt för att fler skall bli helade.

Frågan är fel ställd, för det hänger inte på hur vi bär oss åt. Det är Anden som helar. Och lika lite som Anden ger helandets gåvor åt alla, lika lite helar han alla före den yttersta dagen ens genom dem som fått gåvan. Det står i Bibeln att detta kan hända, men då talas det om "kraftgärningar av icke vanligt slag".

Men så tänker inte Persson. Han hoppas att om han bara kan hitta rätt metod eller teknik så skall alla bli friska. Om sådan teknik står det inte en rad i hela Bibeln. Det står bara att vi skall gå till de sjuka, be för dem och smörja dem med olja. Det talas just inte mer om helandets teknik i Bibeln - ett faktum som borde mana till försiktighet.

Persson utgår alltså från sin erfarenhet, att Gud redan här i tiden helar några genom somliga. Då vill han säkert hela alla genom alla, tänker han. Eftersom inte alla blir helade, så menar nu Persson att det måste finnas ett hinder för helande i deras liv. Någon annan förklaring går inte att tänka ut eftersom han redan bestämt sig för att Gud alltid vill hela alla.

Persson börjar därför leta efter hinder, och i viss mån kröns hans letande med framgång. För ibland finns det hinder att upptäcka. Men på samma gång som hans lista över tänkbara hinder växer, så blir den mänskliga delen av helandet allt viktigare.

Till sist börjar Persson undervisa om att helandet redan har ägt rum i alla. Det enda som återstår är ett stycke mänskligt handlande, för att det också skall synas. Då har helandet helt och hållet förvandlats till en fråga om mänsklig teknik. Allt som denna teknik på något sätt står för, kallar han tro. Säger inte Jesus flera gånger: "Din tro har hjälpt dig"? Alltså, menar han nu, var det inte Gud som hjälpte utan tron.

Det stora hindret för helande är naturligtvis Satan. Och de flesta punkterna på Perssons lista över hinder har därför med honom att göra. Persson skapar sig en massa dogmer om hur man skall kringgå demonernas hinder, för att fler skall bli helade. Utan att mena att ställa demonerna i centrum, kommer Persson på glid i sin undervisning ända till den punkten, att han egentligen talar långt mer om demonerna än han talar om Gud. De upptar till sist hans tankevärld så mycket, att de som inte är hans trogna anhängare börjar reagera.

Helandet har nu förvandlats från att vara en underbar men outgrundlig möjlighet till att bli en fråga om avancerad andlig teknik. Och mitt i alltsammans har Gud hamnat i skymundan, medan människan själv blivit så viktig och Satan så stor. Ju mer Persson talar om att Satan på tusen olika sätt kan hindra Guds helande, desto mäktigare förefaller Satan att vara, medan Gud trots all lovsång ter sig hjälplös och svag. Ju mer Persson betonar att människan måste "tro fram" sitt helande, desto fler människor börjar nu se sin sjukdom som ett andligt nederlag om de inte omedelbart blir friska.

Alla ämbeten

När andra förkunnare vill korrigeras Persson känner sig denne motarbetad och förföljd. I det läget blir han mottaglig för uppenbarelser. I ett mindre trängt läge skulle han bett en person med lärarens ämbete att pröva uppenbarelserna. Nu nöjer han sig med att hitta ett eller annat bibelord som tycks stödja uppenbarelserna vilka i sin tur stöder allt han tidigare tänkt men kritiserats för.

Från början var Persson en evangelist som fått en kraftgärningarnas nådegåva. Ju mer han börjar undervisa om "hur man gör", desto mer börjar han också att se på sig själv som en bibellärare. Uppenbarelserna får till följd, att han dessutom börjar kalla sig profet. Runt honom uppstår en växande skara av lärjungar.

Eftersom andra förkunnare har svårt att se att hans undervisning är så biblisk som det påstås, så känner han sig utstött och bildar därför en egen församling. Så blir han pastor. Till sist blir konfrontationen så tydlig, att han menar att alla andra är döda och att de svikit Guds Ord. Själv tycker han sig stå ensam kvar på barrikaderna och kallar sig därför apostel.

Från början var han evangelist. Nu har han dessutom blivit lärare, profet, herde och apostel - åtminstone i sina egna och i anhängarnas ögon.

I det osynliga

Eftersom detta är en saga, kan vi också berätta om vad som händer i den osynliga andevärlden, när Persson utvecklar sin nya lära.

När Persson börjar göra kraftgärningar dras en väldig aktivitet igång bland furstarna och väldigheterna i mörkrets rike. Liksom Satan fick tillfälle att fresta Jesus i öknen så får han lov att fresta Persson på samma sätt. Taktiken går inte ut på att stoppa bruket av nådegåvan utan att fresta till missbruk.

Många demoner skickas därför ut. Somliga får i uppdrag att klä ut sig till ljusets ängel och börja ge uppenbarelser. En del av demonerna ställer dessutom gärna sina tjänster till förfogande för att hämta pengar, om inte annat.

Andra demoner som redan har inflytande över människor får i uppdrag att låta sig drivas ut fastän de kunnat vara kvar. Människor som vill leva i otro och synd blir plötsligt av med all stimulans från de onda andarna när Persson "tar auktoritet" över dem. Slutet blir att de blir kristna, fastän de egentligen aldrig sörjde över synden i sina liv.

Därför börjar Persson och hans lärjungar nu att se annorlunda på frågan om hur evangeliet skall föras ut. Det handlar för dem allt mindre om att säga till människor att de är syndare som behöver förlåtelse. Nej, nu är det mera en fråga om att förjaga andar och demoner. Detta skall ske genom proklamationer och andlig krigföring.

Bönesamlingar och möten präglas av detta tänkande. När man samlas för att be för väckelse så kan det ske under mottot: "Frimodiga krigare rensar andevärlden med

Guds kraft”. Det låter som om det var människan och inte Gud som styrde, ställde och rensade med Guds kraft.

Målet

Vart vill då djävulen komma? Vad är det för bibelord han har i tankarna? Låt oss läsa Luk 10:17-20:

“De sjuttio vände tillbaka fulla av glädje och sade: Herre, till och med de onda andarna lyder oss när vi talar i ditt namn! Men han svarade: Jag såg Satan falla från himmelen som en blix. Ja, jag har givit er makt att trampa på ormar och skorpioner och allt vad fienden bådard upp, och ingenting skall göra er skada. Men gläd er inte över att andarna lyder er, utan gläd er över att era namn står skrivna i himmelen.”

Här talar Jesus om det beskydd vi behöver för att utöva auktoritet över onskans andemakter. Han talar också om hur vi kan mista det beskyddet. Så länge vi gläder oss över att våra namn är skrivna i himmelen, så är Gud allt och vi är ingenting - i sund mening. Då väntar vi med att utöva auktoritet tills Gud har sänt oss, ungefär som Jesus hade sänt den här skaran ut på ett avgränsat uppdrag.

Vi håller alltså ut i bön till Gud till dess han ger klartecken för oss att utöva auktoritet. Någon annan krigföring finns inte.

Men när vi gläder oss åt makten över demonerna, så börjar vi i högmod att tala om att vi själva kan sätta igång krigståg mot andarna. Då mister vi det beskydd vi förut hade. Detta är djävulens stora och kanske hans enda chans.

Taktiken går därför helt enkelt ut på att locka Persson och hans anhängare till övermod och till självvåldig människocentrering. Då ser allt ut att gå bra, men många krigare bland fotfolket bärs bort från fronten med fötterna före, eftersom beskyddet inte längre fanns kvar.

Sammanfattning

Var det så här det gick till när trosrörelsen uppstod? Inte vet jag. Men om jag ser händelseförloppet så här tills annat är bevisat, så får jag lättare att skilja på sak och person. Ty vi är kallade till inbördes kärlek. Det innebär att vara kallad till att älska både Persson och alla dem som blir förvirrade av hans undervisning.

Om den senare kategorin inte fanns så vore ju det hela ganska enkelt. Men när den nu finns, blir situationen lättast för en själv om man ser hela teologin som ett gigantiskt olycksfall i arbetet. Då kan man klarlägga var felet sitter och lära sig något av dem utan att behöva angripa människor.

Detta utesluter inte att Persson kan röra sig på farlig mark för egen del. När han slutar att lyssna på vad andra förkunnare har att säga har han helt medvetet tagit ett mycket riskabelt steg.

Det finns ännu en viktig förtjänst med den här lilla sagan. Den visar oss hur lätt varje karismatisk väckelse kan spåra ur. Här finns vissa erfarenheter att ta vara på när det gäller konsten att återvända till ett sunt utövande av Andens gåvor. Låt oss därför lämna Kenyon och hans lära ett tag och försöka finna vägar till en sund karismatisk tjänst.

Kap 12

Ett styckverk

Om vi nu skall försöka lyssna in en undervisning från Bibeln som kan föra oss på rätt spår, kan det vara lämpligt att vi börjar med ett ord av Paulus. Det handlar om nådegåvornas bruk, men vi läser det sällan eller aldrig, när vi skall undervisa om nådegåvorna. I 1 Kor 13:8-13 heter det så här:

“Kärleken förgår aldrig. Profetians gåvor, de skall försvinna. Tungomålstalet, det kommer att tystna. Kunskapen, den skall få en ände. Ett styckverk är allt vi vet, ett styckverk det vi profeterar. Men när det kommer som är helt, då får styckverket en ände. När jag var barn, talade jag som ett barn, tänkte som ett barn, resonerade som ett barn. Men sen jag blivit man har jag slutat med det som hör barnet till.

Nu ser vi en dunkel bild i en spegel. Då skall vi se ansikte mot ansikte. Nu är min kunskap ett styckverk. Då skall jag känna honom så helt som jag blivit känd av honom. Så blir de bestående: tron, hoppet, kärleken, dessa tre. Men störst bland dem är kärleken.”

“Kärlekens höga visa”

Ofta läser vi det trettonde kapitlet utan att tänka på i vilket sammanhang det är skrivet. När vi skall undervisa om nådegåvorna läser vi gärna kapitel 12 och 14. När vi skall tala högstämt om kärleken i helt andra sammanhang så går vi till det trettonde kapitlet.

I regel missar vi då helt att detta kapitel utgör själva höjdpunkten i Paulus’ undervisning om nådegåvorna. Gåvan är ju ett uttryck för nåd, alltså för kärlek. Därför börjar kapitlet med en kommentar att om jag har vilken gåva som helst men inte drivs av kärlek när jag brukar den så är det hela i princip meningslöst.

Det finns människor som har lätt för självbespeglning. De kan grubbla sig fördärvade över frågan, om det ligger kärlek bakom minsta handling som de skall göra. De grubblar tills varje tillfälle är förbi, och så blir i praktiken inget uträttat. Det är inte så man skall förstå Paulus. Ordet är till för dem som tycker att tillvaron blir enklare om man aldrig granskar sina motiv.

Sedan ger oss Paulus några kännetecken på agape - den äkta, gudomliga kärleken. Efter det kommer de rader jag nyss citerat. Och då är vi tillbaka i nådegåvorna igen. För det är dem Paulus vill undervisa oss om.

Ett provisorium

Vad har han då att säga oss? Jo, hans budskap är, att alla gåvorna är ett provisorium som skall försvinna när Guds fullkomliga rike har anlänt. I himmelriket finns inget tungotal. Där känner alla Herren fullkomligt, och då finns det heller ingen plats för profeterande.

Efter uppståndelsen är alla friska, och helandets gåvor kan vi därför glömma när evigheten brutit in. De behövs inte. Andebedomning är något man måste utöva i en tid då man inte riktigt vet vem eller vad man kan lita på. När vi lever i sanningens värld behövs inte sådant.

Men det är bara ena sidan av saken. Paulus säger oss också att när vi nu brukar nådegåvorna så måste vi veta, att ingen av dem är fullständig. De har inte förmågan att ge oss mer än en flik av det himmelska tillståndet i dag. Profeter kan höra fel, och därför måste budskap noga prövas. Man gör det inte av misstänksamhet mot profeten. Man gör det för att man vet att alla nådegåvor är ofullständiga styckverk.

På samma sätt är det med helandet. Somliga blir helade, andra blir det inte. Ibland blir människor bättre men inte bra. Och vi grubblar halvt ihjäl oss för att få ett svar på varför det är så. Förklaringen är enkel: alla nådegåvor är ett styckverk. Ja men säger vi, varför är det så då? Vad gör vi för fel?? Vi gör inte något fel. Skapelsen är ännu inte så återförenad med Gud, att vi kan se honom ansikte mot ansikte.

Perssons misstag

Om vi går tillbaka till sagan om Persson, så ser vi att han spårade ur i sin tjänst den dag han ville lyfta upp sin nådegåva till ofelbarhet. När han inte kunde glädja sig åt det som hände spontant utan skulle förbättra resultatet utöver vad Gud hade gett, så blev gåvan till sist ett människoverk. Då blev det en mängd prestationer i alltsammans, och den tillhörande läran avlägsnade sig från bibelordet.

Antag att du fick gåvan att alltid hela alla sjuka. Du behövde bara ställa upp dem på led och springa förbi hela kön och nudda vid alla, så blev alla också friska. Märkligt nog skulle du inte behöva älska någon av de sjuka för att göra så. Det skulle inte kosta dig mer än ansträngningen att be om kraft och sedan själva beröringen av de sjuka.

Nu när detta är omöjligt, så närmar du dig alltid de sjuka med risken att inte kunna hjälpa. När ingen hjälp kommer måste du dela den sjukes lidande i stället för att lösa det. Det behövs mycket mer kärlek för den uppgiften än det behövs för den anonyma kraftgärningen.

Nästan ett gudaväsen

Den som är ett verkligt gudaväsen kan göra absoluta mirakler. Den som även efter pånyttfödelsen bara är "nästan ett gudaväsen" kan förmedla mirakler men bara på ett ofullständigt plan.

När Adam åt av Kunskapens träd, ville han bli mer än han var skapad att vara. När vi på miraklernas område söker den kunskap som skall förvandla oss från "nästan" till fullbordad jämlikhet med Gud, så går vi i praktiken från rättfärdighet till synd. När det gäller mirakler kallas sådan "förbättringssynd" för magi.

Vad är magi?

Låt mig då genast säga ifrån, att jag nu lägger en lite annan mening i ordet än man brukar göra. Många menar med "magi" ett mirakel, som uppkommit genom att man medvetet sökt onda andemakters hjälp genom spiritism, besvärjelser, amuletter och vad det kan vara mera. Här använder jag ordet i den meningen att miraklet har blivit så obligatoriskt, att jag som människa har makt över miraklet.

Därmed är det inte utsagt, om det är Guds kraft eller inte. Det som gör magin till magi efter detta sätt att se, är det faktum att jag som människa menar mig vara så utrustad att jag förfogar över undret. Det är jag som bestämmer när och hur det skall ske - inte Gud.

Många blir förbryllade när de läser Matt 7:15-23. Där möter Herren på den yttersta dagen de falska profeterna, de som utvärtes varit så fina och sett så enormt rättfärdiga ut men som i sina hjärtan varit rovlystna vargar. De säger att de gjort alla sorts mirakler i Jesu namn, och Jesus säger inte emot dem. Trots det visar han bort dem och kallar dem för ogärningsmän.

Kraften kan missbrukas

Det som förvånar många är frågan varför Gud inte stänger av kraften när han ser att den missbrukas. Ibland händer det att människor som fått nådegåvor spårar ur och börjar leva i uppenbar och medveten synd. Det kan gälla otukt, bedrägerier, maktmissbruk eller liknande, och ändå torkar nådegåvan inte in. Sjuka fortsätter att bli helade, människor kommer till tro och pengar flyter in som aldrig förr, fastän sammanhanget blivit orent.

Genom åren har jag mött flera förvirrade hustrur. De har klagat över att maken kunde slå dem eller misshandla dem psykiskt. Strax därefter har han kunnat gå till ett möte och lägga händerna på folk, så att de blivit döpta i den helige Ande. Kvinnans slutsats blir ofta att det måste vara henne det är fel på, eftersom människor blev välsignade av makens tjänst.

När bubblan brister, och folk får veta hur den mannen behandlat sin hustru blir många oroliga och undrar vad det var för andedop de upplevde. Var det Guds kraft eller djävulens? Alla parter skulle må väl av att förstå, att Gud är stor nog att kunna välsigna även genom en man som själv är på väg bort från Guds nåd i sitt eget liv. Jag tror personligen att allt verkligt gott som sker på jorden kommer från Gud även om det görs av den värsta buse och gudsförnekare.

Så nog var det Guds kraft i andedopet, men i välsignarens liv var det kanske inte längre fråga om bruk utan om missbruk. I synnerhet gäller detta om nådegåvan

används för att legitimera synden efter den gamla principen “min synd är ingen synd fast den ser så ut, för nådegåvan finns fortfarande kvar”. Men än en gång frågar vi då: Varför stänger Gud inte av kraften?

Svaret är enkelt men fordrar ganska lång begrundan för att bli mer än tomma ord. Om nådegåvan torkade in så vore den inte nåd utan förtjänst. Ty det oerhörda är ju att jag, fattig, syndig människa mitt i all min egen kamp mot synd och uppror kan få förmedla något av himmelrikets kraft och rättfärdighet redan innan den kampen slutligt är över i mitt eget liv.

Gud tar ju av nåd inte omedelbart ifrån oss de naturliga gåvorna när vi börjar missbruka dem. Om en kristen blir girig så tar ju inte Gud direkt ifrån honom alla pengar heller. Han är långmodig, står det.

Nådegåvan är dessutom inte till för den som utövar gåvan, utan den är given av Gud för att utövarens omgivning skall bli välsignad. Och det kan han ju låta den bli, även om redskapet tar det lätt med renheten.

Det är ett vanligt misstag att kristna inte vågar sträcka sig efter nådegåvor av det enkla skälet att de inte är färdiga med sin helgelse. “Jag som blir så ilsken ibland kan ju inte få en nådegåva”, kan det heta. Jo, det är just för sådana människor som det behövs nådegåvor om himmelriket alls skall lysa fram.

Gåvan är ingen medalj. Den är en nåd, och trots vår ofullkomlighet kan den nåden behålla sin renhet, om vi bara inte gör anspråk på att äga den eller kontrollera den. Och skulle vi ändå göra det, kan renheten fortfarande verka i omgivningen. Själva löper vi dock risken att förhärda våra hjärtan, om vi medvetet utnyttjar det faktum att kraften finns kvar trots vår avsiktliga synd.

Det är på denna punkt jag menar, att den verkliga gränsen går mellan nådegåva och magi. Adam sökte kunskap för att få mer än Gud självmant hade velat ge honom. Det handlade om att äga skapelsen i stället för att förvalta den. Givetvis tyckte han att det var en förbättring - ett ord som är så positivt laddat att vi nästan inte kan förstå, hur det ibland kan vara ett uppror att vi strävar efter perfektion.

Det är genom våra köttliga förbättringar som väckelsen dör, liksom det var genom Adams “förbättringar” som Edens lustgård stängdes. Ty bakom förbättringen ligger vår längtan efter den makt som Gud gör anspråk på att få ha för sig själv.

Tecken och under

Vi talar ofta om “tecken och under”, vilket Bibeln också gör. Mera sällan frågar vi oss vad själva kombinationen av dessa begrepp står för. Om nu undret är ett tecken - vad är det då ett tecken på?

Många lever i den ogenomtänkta föreställningen att undret skulle vara ett tecken till att allt är bra. Predikanter som gör under skulle då bevisa med sina mirakler att de lever rätt, och att deras undervisning är korrekt.

Men detta är inte sant. Gåvan utvisar inte att den som förmedlar gåvan lever rätt, det såg vi nyss. Men undret betyder inte heller att den undervisning som kanske gavs före miraklet behöver vara korrekt.

Vi måste lära oss att undret är ett tecken på att Guds rike är nära - eller i annalkande om du hellre vill uttrycka det så. Den som har fått gåvan att hela de sjuka kan ha en undervisning som är uppåt väggarna och hans gåva fungerar ändå. Ty de sjuka blir inte friska av hans undervisning utan av hans uppdrag och gåva att hela de sjuka.

Sammanfattning

Något av det viktigaste att förstå om nådegåvan är att den är en ofullständig gåva i en ofullständig människa. Anden som ger gåvan är självfallet inte ofullständig. Men han väljer att uttrycka sig i denna tiden på ett ofullständigt sätt. Kanske gör han det för att vi skall längta hem till det rike där vi får se Gud ansikte mot ansikte.

Människan i vars liv Anden skall uttrycka sig behöver inte vara fullständig för att det skall ske, och hon blir inte mer fullständig när det sker. Krävde Gud fullkomlighet, så kunde vi totalt lägga ner alla tankar på nådegåvor. Ingen blir fullständig på denna sidan. Å andra sidan har vi anledning att alltid känna bävan och förundran när vi ser hur nåden strömmar, trots att våra liv är som de är. Det finns en frestelse till att se på nåden som en självklarhet, så att man inte längre bryr sig om renheten.

Egentligen är nådegåvorna ett uttryck för det som i Bibeln kallas tillräknad rättfärdighet. Vi är inräknade i den skara som skall få del av den fulla frälsningen när Herren återvänder. Redan innan det har hänt, får vi skörda frukterna av det som skall ske. Det är väl härligt!

Nu har vi sett en hel del om hur det blir när nådegåvan spårar ur. Det kanske börjar bli dags att i stället fråga vad gåvan egentligen innebär när vi inte missbrukar den. Vad är det himmelska i gåvan så länge den vittnar om Guds rike?

Kap 13

Charisma

Gamla testamentet är ursprungligen skrivet på hebreiska, och Nya testamentet har vi från början på grekiska, som var den tidens "världsspråk", ungefär som engelska är nu.

Det är intressant att ta del av dessa grundspråk, ty orden i moderna språk är så fattiga jämfört med orden i dessa äldre språk. Vi strävar i dag efter precision när vi skall uttrycka oss och vill då, att de ord vi använder inte skall ha tio olika betydelser utan en enda. I gamla tider var man kanske inte så inställd på exakthet som vi är nu. I vilket fall har många bibliska termer hela rader av betydelser, där motsvarande ord på svenska bara har en innebörd, och dessutom en ganska snäv sådan.

Begreppet "tro"

Låt oss ta ett tydligt exempel. De hebreiska ord som oftast översätts med tro är avledda av ordet aman som är nära släkt med amen. Ordet betyder bland annat att bli vårdad och buren som ett spädbarn. Av detta förstår vi bättre Jesu ord om att vi måste omvända oss och bli som barn (Matt 18:1-5). Han säger ju också att Gud fördöljer sig för de visa och kloka men uppenbarar sig för dem som är som barn (Matt 11:25).

I bildlig mening används därför ordet i betydelsen att vara buren på Guds arm. Det är liktydigt med att vara sann och sannfärdig, vilket i sin tur har flera bibetydelser. Den som är sannfärdig flaxar inte hit och dit, ty sanningen ändrar sig inte. Alltså kan ordet mycket väl betyda stadga och mognad. Den som är sann sviker inte heller sin nästa, och därför betyder ordet också trofasthet och pålitlighet.

Eftersom det är Guds arm som bär en, så är ordet också uttryck för trygghet och säkerhet. Det kan också användas i betydelsen "att få förtroende". I modern hebreiska används en avledd form av aman i betydelsen att få kredit (= förtroende) i en bank.

Hos oss betyder ordet tro att man har en åsikt eller en övertygelse av varierande säkerhetsgrad. Sedan är det inget mer. Och varje gång vi läser ordet tro i våra svenska biblar, så missar vi den värld av associationer som möter oss i grundspråket.

Tacksamhet

På samma sätt är det med ordet charisma som är det grekiska grundordet för "nådegåva". Det ordet hör till en familj som står för nåd men också för glädje och tacksamhet. De första kristna kallade nattvarden för eucharisti, vilket betyder tacksägelse.

Allt detta gör att vi lika gärna kunde kalla nådegåvan för glädjegåva eller tacksamhetsgåva. Dessa bibetydelser är viktiga för att vi skall förstå gåvans funktion och karaktär.

Lite förenklat kan man nämligen säga att en nådegåva är det som flödar ut ur den kristne tillsammans med hans tacksamhet till Gud. Och detta ger oss en avspänd väg till att upptäcka vilken gåva vi har fått. Vi kan ställa oss inför frågan hur vi helst vill uttrycka vår tacksamhet. Svaret på frågan är i regel vår nådegåva.

Alla får en gåva

I den sparsamma undervisning som Bibeln ger om nådegåvor, sägs det klart att alla kan räkna med att få en gåva. Detta påstående skapar ofta låsningar i stället för intresse. Inte sällan beror låsningarna på att man har för sig, att en nådegåva alltid är totalt övernaturlig, och man knyter sig inför tanken, att det nu "skall krävas övernaturliga prestationer av en". Så är det inte alls. Det finns massor av nådegåvor som rör sig på det naturliga området. Låt oss läsa i Rom 12:6-8:

"Och vi har nådegåvor som är olika, alltefter den nåd vi har fått. Det kan vara profetians gåva - så långt tron räcker. Det kan vara gåvan att tjäna, just i en viss tjänst. Eller att vara lärare, med gåvan att undervisa. Eller att vara en tröstare, med gåvan att trösta och förmana. Den som delar ut gåvor, han gör det utan baktankar. Den som blivit föreståndare, han är det med nit. Den som övar barmhärtighet, han gör det med glädje."

Här finns hela registret. Gåvor som är totalt övernaturliga - t ex profetians gåva - blandas med sådana som ser ganska naturliga ut men som ändå får sin kristusdoft av att de utförs i tacksamhetens glädje.

Gåvan att vara lärare är t ex en lustig blandning. Det behövs en Andens hjälp, så att man själv förstår Skriften, men det behövs förvisso också ganska mycket vanlig, jordisk träning i konsten att tala begripligt och tydligt. Man får träna sig i mikrofonteknik och röstbehandling och lära sig konsten att hitta på tydliga illustrationer som kan fånga åhörarnas intresse. Mycket är övernaturligt men långt ifrån allt.

Vi stöter här på ett fenomen som man ofta ser, nämligen att nådegåvan i regel motsvarar människans egen personlighet. Och det är inget konstigt i det. Herren har ju både skapat dig och fött dig på nytt. Båda delarna skall väl stämma ihop när verket är klart! Ganska ofta ser man att när stjärnförsäljare kommer till tro så blir de evangelister. Jag själv som nästan aldrig kunnat sälja ens en majblomma, får finna mig till rätta i uppgiften att undervisa dem som redan kommit till tro.

Ibland blir människor så överdrivet andliga att de menar att gåvan att leda lovsång bara ges åt dem som från början varken kan sjunga eller spela. Nej, så är det sällan. Ofta är det tvärtom så att nådegåvan uppstår när man av tacksamhet och glädje använder de förutsättningar som finns inlagda redan från födelsen.

Därför kan man få se en församlingskassör som har bokföringen som nådegåva. Han har fått gå många kurser i konsten att hålla reda på debet, kredit, skatter, avgifter, saldo, bokslut och andra gräsligheter. Men han gör det av fri vilja, därför att han känner tacksamhet till den Herre som gav honom uppdraget. Han har fått nåd som en gåva och ger den vidare av fri vilja. I regel fungerar gåvan naturligt och inte övernaturligt. Men en dag kanske församlingen behöver pengar till ett nybygge. Då kanske han får en Andens vägledning om hur pengarna skall skaffas fram.

Det finns människor som kokar församlingens kyrkkaffe eller städar kyrkan därför att de vill uttrycka sin tacksamhet till Herren. Då blir kaffet inte bara gjort på böner utan också på böner. Och städningen kanske tekniskt sett hade gjorts lika bra av ett städbolag, men andligt sett är det en enorm skillnad.

Allt är inte gåvor

Nu anar jag, att många rynkar på näsan och tycker att jag gör allt till nådegåvor och därför tar bort det fina i kråksången. Nej, det gör jag visst inte. För i våra församlingar görs ganska mycket av plikt, gruppträck och dåligt samvete snarare än av tacksamhet och glädje. Och då är nåden borta. Då är det trældom och inte frihet.

Min hustru var några år lärare i församlingens söndagsskola. Hon var det mest för att hon "borde", för hon är ingen lärare till naturen. Det hände mycket som var fint under de åren. Det förekom att barn fick erfarenhet av Anden i sina liv. Arbetet var inte bortkastat på något vis. Men hennes glädje låg på annat håll - bl a i att hålla kontakt med förföljda kristna i östländerna. Den uppgiften har hon i dag för församlingens räkning, och den tjänsten kan hon utföra på ett helt annat sätt i frihet och nåd. Söndagsskolan tog inte slut för att hon lämnade in. Den sköts i dag av personer som är mer lämpade för lärartjänst än hon var.

Så all församlingstjänst är inte nådegåvor. Men det som görs av tacksamhet uppstår ur nåd och ger nåd. Och då måste det kallas för nådegåva. Ser vi saken så behöver ingen få kramp eller sätta sig på bakhasorna.

Gränsen bleknar bort

Sedan är det en ljuvlig biverkan att när nåden flödar i gemenskapen så suddas gränsen mellan naturligt och övernaturligt bort. Herrens närvaro växer ju i kraft och betydelse, och då blir det lättare att förnimma hans tankar och signaler. Detta upplever en del mer än andra, och det kanske leder till en profettjänst eller till en uppgift att pröva andarna bakom det som sägs och görs.

Människor som ofta delar de sjukas lidanden, kan få en gåva att trösta och lyssna. Andra - eller samma personer - kan få en gåva att förmedla helande.

Den stora gåvan

På några ställen i Bibeln omnämnes Jesus själv som en nådegåva. Och så är det naturligtvis. Han gav sig själv av nåd. Vi tar emot frälsningens stora gåva och grips av tacksamhet. Sedan vill vi ge den vidare i form av någon nåd, som nu uttrycker vår tacksamhet. Nåden flödar som en gåva. Om det sedan sker inom eller utanför det vi kallar för naturlagarnas gränser är betydelselöst. Nåden kan få lov att ta sig vilket uttryck som helst.

Att sedan de övernaturliga verkningarna av Guds Ande på ett särskilt sätt blir en utmaning för den icke troende är en annan sak. Det har sin stora betydelse att dessa tecken finns. Men vi får inte inskränka nådegåvorna till att bara vara övernaturliga.

Du vet, en riktig karismatiker är inte bara en välklädd ung man med en vild glimt i ögonvrån och djärva projekt framför sig. Det kan lika gärna vara en gammal tant som ber för sin församling och sina barnbarn där hon sitter i en rullstol.

Kap 14

I Kristus

Låt oss återgå till Kenyons utgångspunkt, att den som är i Kristus är en helt ny skapelse (2 Kor 5:17).

För Kenyon betyder dessa ord att vi (på nytt) blivit jämlika med Gud. Människor som tar in hans budskap, satsar ofta på att bli en sorts mini-jesuar, ofta med alla gåvor och alla tjänster och i vilket fall med stora anspråk. För att man i det synliga skall bli vad man redan är i det andliga, rekommenderas man att "meditera på sin identitet i Kristus".

Nu talar Bibeln klart och tydligt om vad vi skall upptäcka när vi mediterar över vår nya identitet. Ty den nya skapelsen är inte bara jag själv. Vi måste också påminna oss att församlingen är Kristi kropp, och i den kroppen - i Kristus - är jag en lem. Kraften och livet ligger i kroppen snarare än i mig. När jag ser min nya identitet så ser jag också vilken lem jag har blivit. Och när jag gör det så blir t o m mina brister meningsfulla. Ty det jag saknar bestämmer också min plats i kroppen lika mycket som det jag har.

Jag talar inte nu om våra synder utan om anlag, talanger och gåvor som saknas. Låt oss anta att du har läs- och skrivsvårigheter. Din plats är knappast att vara sekreterare. Men du är en baddare på att lyssna, för du har en lätthet för inlevelse i andras lidanden. Kanske dina svårigheter att läsa och skriva har bidragit till det genom att ge dig en ödmjukhet inför dem som kämpar med problem.

I valet mellan att syssla med självvård eller att skriva protokoll är din plats given. Du blir självvårdare eller tröstare - inte bara för att du har lätt för att lyssna, utan också för att du har svårt för att skriva.

Dina brister som förut bara var en irriterande black om foten, blir nu något som faktiskt öppnar dig för gemenskap när de gör dig beroende av de andra lemmarna i kroppen. Innan du blev en lem, fick du kämpa med att klara det du inte var utrustad för att göra för att kunna fungera som en "stark" och oberoende individ. Nu står du i nådens sammanhang. Du kan därför på ett nytt sätt kännas vid dina svagheter och mera helhjärtat satsa på att göra det du klarar.

Låt oss nu anta att du inte såg att din "identitet i Kristus" också var lemmens identitet i kroppen. Utan du mediterar över din nya identitet och tänker att Jesus hade inga läs- och skrivsvårigheter och då skall du inte ha några du heller. Därför tar du ut skrivandets nådegåva i tro och anmäler dig som lämplig för uppgiften som sekreterare.

Låt mig då genast säga att jag tror att det kan finnas helande för läs- och skrivsvårigheter i den helige Ande. Men du handlar som om du fortfarande var kvar i världen

och inte i kroppen. För din största längtan är att slippa det beroende som hela gemenskapen egentligen bygger på.

Nå, vi säger att du blir sekreterare för alla blir så imponerade av din tro. Men om svårigheterna kvarstår, vad händer då med dig, och vad händer med församlingen? Du kanske blir besviken och förvirrad. Eller också låter du din hustru rätta protokollen i smyg, så att du kan hålla skenet uppe. Men förr eller senare blir du ertappad och avslöjad. Och då råkar hela talet om nådegåvor i vanrykte.

Tacksamhetens roll

Varför menar jag nu att du gjorde fel? Du tyckte ju att du var extra karismatisk när du proklamerade din nya nådegåva som aldrig blev av. Men jag håller inte med dig. Låt oss återvända till tanken att nådegåvan är uttryck för tacksamhet.

En tacksam människa ser vad hon har fått och gläder sig åt det. Men du var fortfarande mest upptagen av det du inte hade fått. Och det är köttets livsstil - att man mest ser på det man saknar och kämpar för att få det. Då hamnar man i det ständiga jagande som oftast leder till besvikelse och gör att ens faktiska anlag antingen inte används alls eller också används för fel ändamål.

Så blev det ju med dig. Gåvan att lyssna såg du inte ens. Den kom helt bort i hanteringen. Du blev så upptagen med att söka din önskade nådegåva, att nåden aldrig fick en chans att uttrycka sig med de anlag som redan fanns redo att tas i bruk. Du drevs inte av tacksamhet utan av begärelse in i nådegåvornas värld. Och när du gjorde det så blev du själv förvirrad och besviken, och du brände marken för många andra.

Egentligen blev det fel eftersom du sökte gåvan för din egen skull och inte för omgivningens. Gåvan fanns där i din förmåga att lyssna men du såg mera till dina egna behov än till kroppens.

När Paulus uppmanar oss att främst söka profetians gåva (1 Kor 12:31), så menar han inte att vi skall sträcka oss efter de gåvor som ger oss själva mest heder, utan att vi skall söka dem som betyder mest för församlingen. För ens egen del för gåvan oftast med sig en extra stor delaktighet i Kristi lidanden.

Ett finger utan hand

Detta ger oss ytterligare anledning att tänka på gåvorna som ett kollektivt fenomen. Det tycks överhuvudtaget vara så när man läser Nya testamentet, att Andens dop och andra andliga manifestationer upplevdes av hela skaror av människor snarare än av individer. Vi frågar däremot enskilda personer om de blivit andedöpta eller ej, eftersom vi mest har erfarenhet av att det händer med en i taget.

Naturligtvis blir det mycket enklare att finna sina nådegåvor om många andra också gör det. Ett finger har ju lättare att hitta sin plats om det finns en hand och en arm att samarbeta med. Därför kan man lätt bli frestad till att lämna sin församling om flertalet i den inte vill höra talas om nådegåvor.

Men då löper man den risk som alltid uppstår när en lem avsöndrar sig från kroppen. Ty den utveckling mot allt mer osund lära som vi har fått bevittna har bl a sin grund i exklusiviteten. Man har varit alltför villig att lämna "de döda församlingarna" - som det hette. Men då har man i stället fångats av tvånget att jaga efter de häftigaste förkunnarna med de märkligaste budskapen.

Om du lämnar din församling av brist på nåd mot de människor som du anser sviker sin kallelse - hur mycket nåd kan det då bli i din nådegåva? Möjligen kan du få din gåva att bli kraftfullare, men hur mycket nåd blir det? Skriften säger att kraften fullkomnas i svaghet (2 Kor 12:9). Detta behöver inte betyda att den då blir som störst utan att dess kvalitet blir som finast.

Även om vi antar att du har rätt i att de andra sviker sin kallelse, så är det ändå din främsta uppgift att ge nåd. Det betyder inte att du alltid skall hålla tyst. Men om du ställer krav på hur människorna skall fungera för att få ha gemenskap med dig - är du då inte tillbaka i världens sätt att tänka och handla? Så gör ju inte Gud med dig. Varför gör du så mot dina syskon?

Jesus kunde sucka: "Hur länge skall jag behöva stå ut med er?" (Mark 9:19). Men han gick inte ut i ödemarken med en skara av likasinnade för att bilda en liten effektiv grupp. Kärleken tvingade honom att stanna där han var. Om du och jag inte får dela mer av Kristi lidanden än smärtan över att människor som vi hör samman med gräver ner sitt pund, så har vi ändå sluppit ganska lindrigt undan.

De heligas uppgift är inte att få gåvorna att fungera. Uppdraget är att bygga upp Kristi kropp. Gåvorna är ett viktigt hjälpmedel för att uppgiften skall gå att genomföra. Gör vi gåvornas funktion till den verkliga kallelsen så börjar vi snart att bryta ner Kristi kropp - templet av levande stenar - för att få gåvorna i starkast möjliga funktion. Så gjorde man i Korinth. Lyssna till vad Paulus har för kommentar:

"Förstår ni inte att ni är Guds tempel och att Guds ande bor i er? Om någon förstör Guds tempel, skall Gud förgöra honom. Ty Guds tempel är heligt, och ni är det templet. Bedra inte er själva" (1 Kor 3:16-18).

Detta betyder inte, att man skall vara kvar i en församling till varje pris. Grundregeln ser vi hos Paulus. Han var kvar i synagogan tills han blev utkastad, och han såg till att inte bli det för sitt högmod utan för Kristi skull.

Kap 15

Saliga de fattiga

Evangeliet är glädjens budskap för de fattiga. Och överallt på jorden där det förkunnas för folk som är fattiga både i anden och i plånboken, har det också sin fulla kraft. Människor blir helade och förvandlade. Andarna far ut med höga rop.

Men i det rika Västerlandet får vi snarast vända på Petrus' ord till den lame och säga: "Guld och prestige har vi gott om, så det blir inga mirakler i dag." Åtminstone blir det inte många.

När evangeliet inte går till andligt och materiellt fattiga utan till rika, mister det inte bara mycket av sin helande kraft. Även smittsamheten sjunker och då blir det svårt att evangelisera. Då grips vi av många slags frestelser, vilka alla kan ses som en önskan att göra om glädjens budskap för de fattiga till glädjens budskap för de rika.

Vi kan urskilja två stora vägar till det nya målet – att anpassa evangeliet till olika slags rika människor. Den första består i att man stryker eller förtiger de delar av budskapet som kan upplevas som utmanande för andra – och för en själv. Den andra vägen består i att man omtolkar och gör tillägg. I praktiken arbetar man oftast med båda metoderna men kanske på olika sätt och med olika tyngdpunkt. Det man suddar bort eller förvanskar blir naturligtvis nådens dimension ur nådens budskap, ty om kärleken skall råda kommer all slags rikedom i fara.

Saltet blir socker

När man mest går in för att stryka texter ur Bibeln får man till sist bara ett allmänt budskap om tolerans och engagemang. Saltet har förvandlats till socker. Då står församlingen vidöppen för humanismen som är en ateistisk filosofi med just detta budskap.

Bespottaren Voltaire räknas som humanismens fader, och på det sociala området fördes verket vidare av bespottaren Marx. Den som förde in humanismens idéer på den själsliga människovårdens område var bespottaren Freud. Genom dessa fick humanismen ett sken av vetenskap som gjort att man känt sig tvingad eller lockad till att blanda in den i den kristna förkunnelsen. Många märkte inte att man fick bespottelsen på köpet in i församlingen som en trojansk häst. Många skäms för evangeliet.

"Kristen humanism"

Utbildning i själavård för pastorer utgår i dag ofta från psykoterapins principer, fastän Freud och många ledare efter honom använt sin egen åskådning till att rasera

tron på Gud. Kyrkan fick ett respektabelt yttre, men hon förlorade sin förstfödsrätt för en grynvälling och därtill en ganska dålig sådan.

Fastän ingen menade det, fick de blivande pastorererna därmed lära sig att evangeliet bara duger söndag klockan elva. I vardagens problem duger det inte – annat än om Jesus skulle råka ha sagt något som Freud och de andra kunde skriva under på. Man möter ibland uttrycken "kristen humanism" eller "kristen marxism". Jag känner allvarligt menande människor som anslutit sig till dessa synsätt. Men själva begreppen är en kombination av ord som saknar innehåll på samma sätt som "kristen buddhism" eller "kristna bankrån".

Du kanske tycker att detta var hårt sagt. Men vänd på problemet så får du se. Tänk dig, att blivande pastorer fick lära sig att ingen utgångspunkt för människovård kunde jämföras med det evangelium som de var satta att predika. Tänk dig sedan att de fick en utbildning som visade att det var sant i praktiken. Vilken predikan det skulle bli söndag klockan elva!

Men så är det inte kanske du säger. Det är vackert tänkt men evangeliet är tyvärr inte så bra. Tänk då på LP-stiftelsen som med evangeliets kraft hjälper människor som av de flesta instanser förklarats som hopplösa fall. Och vården av missbrukare skulle inte behöva vara det enda exemplet, det är min bestämda erfarenhet.

För hur vi än vänder på saken, så är det humanismen som orsakat hela avkristningen av Västerlandet. Att då försöka blanda in den ideologin i sin själavård och förkunelse måste leda till ett ideologiskt självmord. Så när nu pastorn mellan raderna fått lära sig att hans visdom inte går att använda på vardagarna, så börjar han lätt att tvivla på om den är så mycket att komma med på söndagarna heller.

Då kan det hända att han slutar förkunna omvändelse till Kristus och övergår till att predika socialt engagemang i stället. Och sådant engagemang är bra. Det hör till vår kallelse. Men när det får ersätta omvändelsen så dyker humanismen upp på nytt. För då duger inte evangeliets budskap om sanning och nåd som ideologisk grund för samhällsarbete. I regel anses det i stället att man skall gå in i politiska partier eller kampgrupper för att hitta formerna för det sociala engagemanget. Ibland bildar vi kristna föreningar som nästan skall tävla med världens grupperingar i konsten att vara solidariska under humanismens förtecken.

Om man däremot lever ut sitt sociala engagemang genom att t ex börja tala mot fria aborter, så bör man snarast vänta sig att bli emotsagd eller nedtystad – ibland även i kyrkan.

Toleransens frukt

Humanismen har ett sanningsbegrepp som bygger på filosofi och inte på gudsuppenbarelse. I princip kan vi säga att det enda som erkänns som verklig sanning är det som kunnat styrkas med naturvetenskaplig metodik. Eftersom tron bygger på uppenbarelse så får vi en frontalkrock mellan två olika sanningsbegrepp när vi blandar kristendom och humanism. Det är denna konflikt som gett upphov till Kenyons förakt

för sinneskunskap. Men sinnena är det inget fel på. Vi får bara bestämma oss för hur sanningen ser ut, så går det nog att använda både ögon och öron.

Man behöver inte bli fiende till vetenskapen bara för att man tror. Men många som inte vet hur subjektiv även den bästa naturvetenskap är, frestas lätt att dagtinga med trons sanningsbegrepp när de möter humansimens. Ty en hörnsten i humanismen är att allt som inte kan studeras vetenskapligt – moral, samlevnad – skall omfattas med tolerans eftersom det inte finns någon fast sanning inom dessa områden. Det kan finnas en viss nyttomoral, och det brukar heta att kärleken och jämställdheten skall råda. Men när man kommer till frågan vad som verkligen är kärlek så kör man i regel fast.

Sanningen skall göra oss fria, men humanismen förnekar att den kan uttryckas i klara termer inom de områden som berör oss djupast. När humanismen vinner insteg i kristna församlingar skall vi därför vänta oss att möta människor som inte fått smaka den frigörande effekten av evangeliet utan som i stället hamnat i en ny sorts prestationsjakt.

Detta ger oss en förklaring till ett fenomen som annars kan förbrylla. När vi går in i en församling som blivit påverkad av humanismen, så talas det i toleransens namn föga om synden. Vi kunde tänka att där skulle alla vara väl till mods. I stället upptäcker man snart att nästan alla dignar under självfördömelser.

Så konstigt kanske du tycker. Nej inte alls. Inte slutar människor att upptäcka sin synd bara för att vi inte längre predikar om den. Enda skillnaden blir, att de upphör att se nåden som är det enda som kan hjälpa dem. För vi talar ju inte om synden för att trycka ner människor utan för att de skall kunna identifiera den och hitta vägen ut i frihet.

Om vi i toleransens namn bara talar om snällhet och engagemang som om människan vore snäll och engagerad, så minskar vi inte upplevelsen av skuld utan vi ökar den. Den skuld vi hade med oss till kyrkan blev aldrig identifierad och bortlyft. Vi fick bara höra att lidandet i världen var vår sak att bära. Det skulle dessutom ske med så hopplost otillräckliga medel som vårt engagemang.

Låt oss nu minnas att nådegåvorna uppstår när tacksamheten flödar ur en frigjord människas inre. Då kan vi börja förstå varför det är så glest med nådegåvor i många församlingar, fastän Skriften talar om att gåvorna är till för alla. Om någon kommer med lysande ögon till en sådan församling och börjar tala om nådegåvor så kan människor bli förvånansvärt aggressiva. De upplever talet om nådegåvor som ännu ett krav på engagemang och det blir lätt det halmstrå som knäcker åsnans rygg.

”Gud unnar”

När en pendel dragits ut till ett extremläge kommer det förr eller senare något som får den att svänga till ett annat lika extremt läge. Då humanistiska kristna länge varit rika med dåligt samvete och förvirrade begrepp, så uppstår en marknad för trosförkunnelsen som med fasta och klara besked säger att Gud vill att människan skall vara rik.

När man predikar materiellt välstånd så är tanken att Gud vill ge människan medel för evangeliets spridande. Men det sägs också att om de kristna vore fattigare än folk i allmänhet så skulle ingen vilja bli kristen. Så summan av det hela blir till sist att kamelen ändå förefaller att komma ganska bra igenom sitt nålsöga.

De fattigas problem skall i grunden inte lösas genom att de rika delar med sig även om det också är bra. De fattigas situation skall främst lösas genom att dessa får lära sig att utnyttja de "andliga naturlagar" för välstånd som anses råda i det osynliga.

När vi ger pengar för att hjälpa de fattiga så heter det att vi "sår ut" våra pengar. I vems åker hamnar utsädet? Svaret måste bli att det är i vår egen åker vi sår, för av vår "givmildhet" väntar vi oss att få hundrafalt igen. Ty så säger man att de andliga naturlagarna för välstånd fungerar. Alltså ger vi inte bara för de fattigas skull utan hundra gånger mer för vår egen skull.

I praktiken vädjar man alltså till vinstbegäret för att göra människor generösa. Detta är inte omvändelse från girigheten – fast det leder till kollekter i rekordklass. I stället är det något som ser ut som kristendom medan det göder girigheten – åtminstone till en tid. Ty förr eller senare märker man att det inte fungerar som en naturlag av den enkla anledningen att det inte är någon naturlag.

De stora förkunnarna brukar kunna stå på plattformen och tala om hur de tror in pengar till Guds verk – inbegripet sig själva. Men för dem fungerar det delvis därför att de många som sitter och lyssnar är villiga att betala kalaset utan att få ersättning.

Det andra alternativet

Vi kan säga, att detta är den andra kungsvägen när det gäller att göra om glädjens budskap för de fattiga till ett evangelium för de rika. Ty här hävdar man energiskt att man inte har strukit något av Bibelns budskap. Men den som söker han finner många bibelord som inte stämmer med teologin och som man har gått förbi med tystnad. Dessutom har man vinklat desto fler texter och förändrat betydelsen i en rad ord. Man har därför i praktiken lagt till nya läropunkter som saknar stöd i Bibeln.

Liberalteologerna har i alla fall den förtjänsten att de inte smyger med sina strykningar och censurförsök. Man sätter en ära i dem och det kan ju tyckas vara en ganska tvivelaktig ära. Men varje läskunnig människa kan se direkt att deras budskap inte stämmer med Bibelns. Detta är de själva också de första att hålla med om.

I alla händelser har trosrörelsen kommit förbi det dåliga samvetet som förut satt som en propp i det andliga flödet. Priset för förändringen är dock fruktansvärt högt, ty nu blir också andligheten något att leva upp till. Och eftersom man åter igen har tummat på sanningen fast med annan teknik, så fungerar inte heller detta evangelium så bra i praktiken som det sägs att det borde. Många hamnar då i en ny sorts förvirring och depression. På köpet får man dessutom en onödig konflikt mellan de två riktningarna.

Samma andas barn

Låt oss då tänka så här: vi har att räkna med två kristendomstyper vilkas företrädare i dag hett bekämpar varandras läror. Men båda dessa är egentligen bara olika anpassningar av evangeliet till samma rikedomsmiljö och borde därför uppvisa långt fler likheter än skillnader. Låt oss se om det är sant!

Positiv människosyn

Det första vi då kanske kommer att tänka på är den positiva synen på människan som man möter både i humanismen och i trosförkunnelsen. Det talas mycket om engagemang inom humanistisk kristendom men man talar föga om omvändelse. Det handlar mest om att sätta människor i rörelse, inte så mycket om att ge denna rörelse en ny riktning. När man kommit i rörelse, är det naturligt att man går parallellt med människor som inte är kristna och lär av deras tekniker inom människovård, fredsarbete etc.

Precis det samma gäller för trosförkunnelsen fast på ett lite annat sätt. Här går man inte i ok med ofrälsta det är sant, men man har samma typ av positiva människosyn ändå. Människan behöver bara få tillbaka sin jämlikhet med Gud så kommer hon att leva rätt, sägs det. Synden blir då egentligen mera ett bristsymptom än en fråga om att man är så fördärvad att man faktiskt vill älska mammon mer än Gud.

Materialismen överlever

Båda lägren liknar därför varandra däri att inget av dem löser människor från materialism. Korset skulle befria oss från mammonsdyrkan, men så sker inte i någon av rörelserna. Syndångern och förkrosselse är lika ovanliga i dem båda.

Lustigt nog anklagas ofta trosrörelsen för att vara främmande för korsets verk. Man tänker då mest på att undervisningen syftar till frihet från sjukdom och lidande. Men korsets verk är främst en fråga om omvändelse från avgudarna – mammon – till Gud. Den delen av korsets verk fattas i stort sett överallt.

När man säger att trosrörelsen är främmande för korset, så tycks man syfta på att trosrörelsen odlar rikedom med gott samvete där alla andra gör det med dåligt. Men det räcker inte som skillnad. Likheterna är större än olikheterna.

Självförtroende

Det andra som lätt faller en i ögonen är att båda systemen bygger på människans prestationer. Vare sig det handlar om sociala prestationer eller andliga blir resultatet att Gud förefaller vara i behov av vår hjälp för att klara sin situation. Människan blir stor och betydelsefull och Herren blir liten och svag. Prestationsångesten får vi i båda fallen på köpet.

Därför handlar också båda budskapen om människans självförtroende. Inom trosrörelsen talar man mycket om det andliga självförtroende som skall uppstå när man

inser "vem man är i Kristus" och bekänner det. I humanistisk kristendom talar man mycket om människovärde och lånar många tankar från psykoterapin. Den lagiska självfördömsen skall lindras genom en "älska-dig-självrörelse". Hur nu det skall gå till om man inte hittar något hos sig själv som man kan älska?

Verklig kristendom talar om att "jag är död men Kristus lever i mig". Man varken kan eller behöver ha något förtroende för en som är död. Man kan däremot ha förtroende för den som tagit över. Hos honom kan man alltid hitta något som är värt att älska. Då blir det en "älska-Jesus-rörelse". Kärleken till honom löser oss från självupptagenheten på ett mycket djupare sätt.

Kristendom handlar om att Herren är min starkhet, vishet, rättfärdighet och helighet. När han är det på rätt sätt så kan jag kännas vid min orättfärdighet och oförmåga utan att bryta samman eller resignera. Jag behöver inte se på mig själv längre utan jag kan se på Jesus och glömma mig själv. Detta är inte självförtroende utan gudsförtroende. Det är honom jag litar på – inte mig själv.

Lagiskhet

Så fort vi börjar bygga något på människans gärningar i stället för att bara lita till Guds nåd så blir vi lagiska. Självfördömsen är det naturliga tecknet på att det råder lag snarare än nåd. När man med smärta känner sin otillräcklighet och kanske till och med sin ovilja, så griper man desperat efter varje teknik som skall ge det självförtroende och den förmåga som behövs. Av detta ser man mycket i trosrörelsen men lika mycket i många andra sammanhang.

Tron är prestationens motsats. När man gör om den till den prestation som människan skall utföra för att mirakler skall ske, så har tron blivit gärning och därmed lag. Jag har faktiskt hört en trosförkunnare säga rent ut: "Faith is the price for healing", vilket betyder: "Tron är priset för helande." Riktigt så raka besked får man inte alltid, men uttrycket "du skall bara tro" betyder ju också, att man säger vad en människa skall göra för att bli frisk.

Att detta är lagiskhet har humanistiska kristna lätt för att se. De brukar däremot ha svårare för att upptäcka att humanismen är precis lika lagisk. Ty de sätter gärna likhetstecken mellan lagiskhet och intolerans, medan humanismen sätter en ära i att åtminstone verka att stå för tolerans.

Men humanismens första och heligaste bud är detta: du skall vara tolerant. Lagg nu märke till ordet "skall"! En svensk biskop lär för några år sedan ha kritiserat Paulus för att denne var så intolerant. Att biskopen själv var lika intolerant – mot Paulus – föll honom tydligen inte in.

Ett annat ämne som ofta får toleransen att flagna är frågorna kring skapelse eller utveckling. Om du lugnt konstaterar att utvecklingsläran lider av så svåra vetenskapliga brister, att du föredrar att tro att Bibelns skapelseberättelse är sann, så gör du klokt i att räkna med bråk – också i många kyrkor.

Detta gör att humanismen är en lagiskhet, som vid första påseendet ser ut att vara lagiskhetens motsats. Men den har bara klätt ut sig. Liksom all annan lag säger humanismen vad människan skall göra, medan nåden säger vad Gud har gjort och skall komma att göra.

Rättigheter

Den som får nåd får uppleva en godhet som han inte har rätt till och som heller aldrig blir en rättighet. Han får en oförtjänt godhet för att givaren är god. Så länge vi ser att nåden är oförtjänt kan den göra oss tacksamma och då flödar nåden vidare. Då befruktas våra liv till att bli nådegåvor och tjänster i vår ringhet och hans kraft.

Men köttet vill inte ha nåd. Det vill ha godheten som en rättighet och en egendom. Därför talar trosrörelsen om "våra rättigheter i Kristus", medan humanismen och kristna som står under dess påverkan hellre talar om "mänskliga rättigheter". Också dessa är samma andas barn ty båda gör det svårt att se nåden och båda utsläcker så lätt tacksamheten och gör människan krävande på nytt.

Guds rike

När humanismen fick grepp om teologin började man allt mer dyrka "det goda" i stället för Gud. Då slutade man gradvis att tala om Jesu återkomst. I stället blev Guds rike något som man egentligen förlorat tron på. Slutet blev att vi själva skulle upprätta riket med politiska och sociala medel i denna tiden. Hjälparbete är bra men Guds rike är något annat.

I en del grupper som står trosrörelsen nära – än så länge mest i USA – möter vi tanken att vi skall upprätta ett andligt gudsrike redan innan Jesus kommer tillbaka. "Manifested Sons of God" har gått längst och säger att eftersom vi redan har Guds kapacitet så kan vi själva upprätta Guds rike. Givetvis skall det ske på ett övernaturligt sätt genom att man utövar dominion (= herravälde) i andevärlden för att sedan ta över.

Då skall Guds folk "bereda väg" för Kristi återkomst. Han väntas då inte komma för att upprätta sitt rike och torka våra tårar. Han kommer för att vi tagit över och redan skapat det rike som Bibeln säger att han själv skall skapa, sedan vi ryckts upp på skyar till honom.

Här finns en obiblisk utvecklingsoptimism i båda fallen. Kyrkan skall växa i omfattning och inflytande tills den till sist omfattar allt. Bibeln talar däremot om avfall och trångmål i tidens slut. En växande ondska skall bana väg för Antikrist.

Väckelse eller reformation?

Luthers reformation sprang fram ur hans oerhörda känsla av självfördömelse. Säkert var han inte ensam om att känna så, eftersom hans upptäckt fick så snabb spridning. Vad var det han upptäckte? Han hittade inte konsten att älska sig själv eller att bekänna någon ny kristen identitet. Han upptäckte Guds nåd.

Vart hade den tagit vägen? Kyrkan hade alltmer börjat förkunna vad människan skulle göra i stället för att låta allt hänga på Gud och bara på honom. Till sist hamnade man i avlatsbrev för kyrkan behövde pengar (mammon!). Hur kom då detta sig? I sin iver att bli allomfattande och respektabel hade kyrkan försökt blanda ihop sitt eget budskap med den antika grekiska filosofin. Denna i sin tur står som förelöpare till humanismen, så på många vis ser vi att vi nu hamnat i samma situation som Luther.

Det vi behöver är inte bara en väckelse utan en reformation vilket är något mycket djupare.

En tid föreföll det mig som om trosrörelsens budskap skulle vara den reformation vi så desperat längtar efter. Nu inser jag att så kan det inte vara, tyvärr. Problemet är inte att olikheterna är så stora mellan de två läger som f n kämpar med varandra. Tvärtom, de båda rörelserna har i långa stycken samma mål fastän metoderna är olika. Det är likheterna som är den stora tragedin. Därför går det inte att hitta någon "tredje väg" genom att lägga sig mittemellan, ty de två ligger inte i olika diken utan de kämpar om utrymmet i samma dike.

Reformation handlar om att tomhänt börja om från första början. Det är varken en trosrörelse eller en verksamhetsrörelse som behövs. Må Gud ge oss en nåd-rörelse, så att vi på nytt ser på honom och inte på oss själva! Antagligen kan en sådan rörelse inte komma förrän vi slitit ut oss och verkligen erkänner hur tomhänta vi är.

Litteratur

Det har skrivits mycket om trosförkunnelsen. Denna lista är kort, vilket betyder att även många bra böcker har förbigåtts. De här nämnda är dock av särskild betydelse som komplettering till denna bok. Jag har rangordnat dem efter egen bedömning:

- 1) D Hunt och T A McMahon: *The Seduction of Christianity*. Harvest House Publishers, Eugene, Oregon 97402, USA, 1985

Denna bok handlar om mycket mer än trosrörelsen. Den är en väldokumenterad studie av hela det religiösa panoramat i USA. Författarna har speciellt intresserat sig för sådana övernaturliga processer, som inte har med kristendom att göra (New Age) för att kartlägga hur dessa söker sig in i församlingen. Trosförkunnelsen sätts alltså in i ett större nutida sammanhang.

- 2) D R McConnell: *A Different Gospel*. Hendrickson Publishers, Peabody, Massachusetts 01961-3473, USA.

Boken bygger på en avhandling gjord vid Oral Roberts Universitet. Den innehåller utförliga data om Kenyons person samt vilka impulser han mötte när han gick på Emerson College of Oratory – en plats där man odlade ”New Thought”, bl a Christian Science. Sedan görs en analys av läran i relation till de impulser som Kenyon fick.

- 3) T Swartling: *Trosrörelsen. En personlig erfarenhet*. RI-rapport nr 2, Kyrkans hus, Uppsala 1988.

Swartling har själv varit starkt engagerad i svensk trosrörelse. Han lämnade denna när han förstod att somliga tar skada. Han redovisar mycket sakligt sina skäl för att lämna rörelsen och hur det kändes rent personligt. Han beskriver också hur människor tar skada och vad det är i lära och praxis som ger upphov till problem.

- 4) J A Matta: *The Born Again Jesus of the Word-Faith Teaching*. Spirit of Truth Ministry, Fullerton, California 92633, USA, 1987

Boken tar upp begreppet gnosticism och jämför trosförkunnelsen med de gnostiska villolärorna som florerade under de första seklen av kyrkans historia. Även här finns en del personliga data om Kenyon, men inte så utförligt som i

McConnells bok. Läran analyseras med tyngdpunkten på moderna trosförkunnare i USA.

5) K Rydén: "Ni skall bli som Gud" – Kenyon och trosförkunnelsen. Kompendium som fås genom författaren. Adress: Peter Baggegatan 8 B, 461 40 Trollhättan. Tel: 0520/188 75.

Citerar och kommenterar ett seminarium på Livets Ord, maj 1986, där Bobbie-Jean Merck tog upp läran om att vi blir gudar genom pånyttfödelsen. Rydén kommenterar Kenyons lära med ganska många belysande citat från dennes böcker.

6) S Reichmann: Prestationslös Tro. InterSkrift, Stockholm, 1986

Analyserar begreppet "tro" ifrån perspektivet att tron är prestationens motsats - inte ett pris som Gud kräver för att frälsa eller hela. Tron är nämligen en gåva från Gud.

7) S Reichmann: Historiens Gud. Del 1: Lidandets varför. InterSkrift, Stockholm, 1988

Ett försök att beskriva Guds godhet och allmakt i en lidande värld. Satans makt jämförs med Guds. Människans roll och ansvar beskrivs.

8) D Hunt: Beyond Seduction. Harvest House Publishers, Eugene, Oregon 97402, USA, 1987.

En efterskörd till "Seduction of Christianity".

Omslagstext:

Inte minst under kyrkans första tid kom det många "väckelser" som byggde på ett falskt budskap. I dag kan vi vara tacksamma över att de inte kom att prägla kyrkan mer än de gjorde. De togs emot med jubel men de stämde inte med evangeliet. Det fanns människor som prövade och fann att främmande tankar kommit in.

Nya evangelier är i regel "bättre" än originalet. Entusiasmen är därför inget bra mått på budskapets äkthet. Under och tecken förekommer även utanför kyrkan och ger heller ingen säker ledning.

I den karismatiska väckelsens spår har vi nått av ett budskap som är mer än 50 år gammalt - trosförkunnelsen. Problemet är dock inte att det är för gammalt utan att det är för nytt. Eftersom det varken stämmer med Bibeln eller erfarenheten skapar det onödig splittring och förvirring.

Sven Reichmann som själv en tid samarbetade med trosförkunnare redovisar en biblisk prövning med utblickar mot egna erfarenheter.